

*ABC-ul
JUST 4 KIDS*

ISSN 2668 -0459

ISS N - L266 8 -0459

*CICLUL
PREȘCOLAR*

Importanța jocurilor de rol la preșcolari

prof. înv.preșcolar Stan Mihaela

Jocurile de rol la preșcolari sunt extrem de benefice pentru dezvoltarea lor, ajutându-i să-și dezvolte creativitatea, imaginația, abilitățile sociale și emoționale. Aceste jocuri implică preșcolarii în diverse roluri, de exemplu: rolul doctorului, al farmacistului, al casierului, al bucătarului etc.. Astfel, preșcolarii pot să-și exprime gândurile, trăirile, emoțiile.

Prin intermediul jocurilor de rol, copiii învață să exploreze lumea din jurul lor, să-și asume diferite roluri (să intre în pielea „bucătarului”, „medicului” etc.), să-și dezvolte abilitățile de comunicare și cooperare. Jocurile de rol dezvoltă încrederea, stima de sine, îmbunătățește abilitățile de rezolvare a unor probleme. Părinții și doamnele educatoare pot să încurajeze jocurile de rol la preșcolari, prin furnizarea de materiale și accesorii adecvate pentru diferitele scenarii de joc, precum și prin participarea activă la aceste activități, jucându-se împreună cu copiii și susținându-i în explorarea și descoperirea lor.

Prin intermediul acestor jocuri, preșcolarii pot să-și dezvolte o serie de abilități importante pentru succesul lor în viață și în relațiile cu cei din jur. Exemplu de joc de rol ce poate fi folosit la preșcolari:

„**Medicul și pacientul**” este un joc ce poate fi folosit pentru a le arăta copiilor importanța îngrijirii, a tratării „bolilor”, dar și a empatiei față de ceilalți. Materiale necesare pentru acest joc de rol: trusă medicală, „sticlute cu siropuri”, pat/ saltea, haine, ecusoane, hârtie pentru rețete.

În paralel, se poate juca jocul de rol „La farmacie”, medicul eliberează rețeta, pacientul merge să o ridice de la farmacie. Materiale: cutii cu „pastile”, siropuri, seringă, bandaje etc.

Jocurile de rol pot fi adaptate la nevoile și interesele fiecărui grup de preșcolari, oferindu-le oportunitatea de a-și dezvolta abilitățile sociale, emoționale și cognitive, într-un mod distractiv. De asemenea, aceste jocuri pot fi integrate în activități educative sau de învățare, pentru a spori angajamentul și interesul copiilor.

Prin implicarea în jocurile de rol, preșcolarii își dezvoltă următoarele abilități:

1. Creativitatea și imaginația – copiii sunt încurajați să-și folosească imaginația pentru a-și crea propria lume, dar și scenarii, ceea ce contribuie la dezvoltarea creativității lor.
2. Abilități sociale și emoționale – preșcolarii învață să colaboreze cu alți copii, să-și exprime emoțiile și să înțeleagă perspective diferite, contribuind astfel la dezvoltarea abilităților sociale și emoționale.
3. Abilități lingvistice – copiii își îmbunătățesc abilitățile de comunicare, își îmbunătățesc vocabularul, își dezvoltă capacitatea de a-și exprima ideile într-un mod clar și coerent.
4. Rezolvarea problemelor – copiii învață să identifice problemele, să găsească soluții și să-și dezvolte abilitățile de rezolvare a conflictelor, într-un mod constructiv.

Prin urmare, jocurile de rol sunt esențiale la grădiniță, deoarece contribuie la dezvoltarea holistică a copiilor, oferindu-le oportunitatea de a învăța și de a se dezvolta într-un mod interactiv și distractiv.

Bibliografie

- Ion Cerghit- „Metode de învățământ”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1986;
- C.J. Simister- „Jocurile pentru dezvoltarea inteligenței și creativității copiilor”, Editura Polirom, 2011;
- Ion Albulescu, Horațiu Catalano- „Pedagogia jocului și a activităților ludice”, Editura Didactica Publishing House, 2022

Educația și provocările lumii contemporane. Noile educații

Lumea contemporană se află într-o continuă schimbare, marcată de avansul tehnologic, globalizare și transformări sociale profunde. Aceste schimbări influențează direct educația, impunând adaptarea metodelor pedagogice și a conținutului educațional la noile realități. Astfel, conceptul de "noile educații" devine tot mai prezent în dezbaterile despre viitorul învățământului.

Provocările educației în lumea contemporană

Tehnologia și digitalizarea

Utilizarea tehnologiei în educație a devenit indispensabilă, dar ridică și provocări semnificative. Digitalizarea învățământului a accelerat procesul de învățare, dar a adus și probleme legate de accesibilitate, dependență digitală și calitatea interacțiunii umane.

Accesul inegal la educație

Diferențele economice și sociale influențează accesul la educație de calitate. Elevii din medii defavorizate se confruntă cu lipsa resurselor necesare pentru a beneficia de aceleași oportunități educaționale ca cei din medii privilegiate.

Necesitatea dezvoltării competențelor pentru viitor

Lumea muncii se schimbă rapid, iar sistemele educaționale trebuie să pregătească elevii pentru profesii care poate nici nu există încă. Abilități precum gândirea critică, creativitatea, adaptabilitatea și colaborarea devin esențiale.

Schimbările climatice și educația pentru dezvoltare durabilă

Responsabilitatea față de mediu este un subiect tot mai important în educație. Elevii trebuie să fie conștienți de impactul acțiunilor lor asupra mediului și să fie pregătiți să adopte soluții sustenabile.

Diversitatea culturală și incluziunea

Societățile actuale sunt din ce în ce mai diverse, iar educația trebuie să promoveze toleranța, respectul reciproc și incluziunea. Un curriculum adaptat realităților culturale diverse este esențial pentru o conviețuire armonioasă.

Noile educații și importanța lor

Pentru a face față acestor provocări, educația trebuie să se reinventeze prin adoptarea unor noi paradigme educaționale, cunoscute sub numele de "noile educații". Acestea includ:

Educația digitală

Dezvoltarea competențelor digitale este esențială într-o lume tot mai tehnologizată. Elevii trebuie să fie pregătiți să utilizeze tehnologia în mod critic și responsabil.

Educația ecologică

Conștientizarea problemelor de mediu și adoptarea unui comportament sustenabil sunt aspecte esențiale ale educației moderne.

Educația financiară

O educație solidă în domeniul financiar ajută tinerii să ia decizii responsabile în privința economiilor, investițiilor și gestionării banilor.

Educația pentru sănătate și wellbeing

Starea de bine fizică și mentală este crucială pentru succesul în viață. Noile educații pun accent pe importanța unui stil de viață echilibrat, gestionarea stresului și conștientizarea problemelor legate de sănătatea mintală.

Educația pentru gândire critică și creativitate

Elevii trebuie să fie capabili să analizeze informațiile, să identifice sursele credibile și să gândească independent. Creativitatea este, de asemenea, un atu esențial într-o lume aflată în continuă schimbare.

În concluzie, educația este piatra de temelie a unei societăți prospere, iar adaptarea sa la provocările contemporane este esențială. Noile educații reprezintă o necesitate pentru formarea unor generații pregătite să facă față complexității lumii moderne. Investiția în educație, inovația în metodele pedagogice și promovarea unui curriculum adaptat realităților actuale sunt esențiale pentru un viitor mai bun.

Rolul educației în familia contemporană

prof. învă. preșcolar Corina Hagiu

Nucleul societății - familia reprezintă forma socială de bază, realizată prin căsătoria dintre soți și copiii acestora și protejată de constituție.

Rolul părinților în formarea comportamentelor copiilor în societatea actuală este decisivă, deoarece familia trebuie privită ca o celulă a societății creatoare de generații și mentalități viitoare. Consider că modelul părinților și implicarea acestora în educația copiilor sunt foarte importante. În activitatea mea de zi cu zi, observ cu tristețe că tot mai puțini copii au o relație apropiată cu părinții. Majoritatea copiilor petrec timp alături de părinți, dar nu împreună cu aceștia. În graba lor de zi cu zi, părinții uită că este important să discute cu copii, să-i asculte, să le fie alături, să-i provoace să se autodepășească. Majoritatea părinților consideră că este suficient dacă le oferă daruri scumpe pentru a suplini absența din viața lor. Însă copiii ajung să crească alături de un telefon, o tabletă, să fie inteligenți cognitiv, dar repetenți emoțional și motric totodată. Lipsa implicării părinților în viața copiilor duce către un viitor adult neintegrat, care nu-și găsește locul și nici prieteni.

Tatăl are rolul decisiv de a oferi micului om încredere, de a petrece timp împreună și de a-i oferi protecție. Tatăl nu trebuie să fie autoritatea de care să se teamă copilul, ci aducătorul de liniște, geniul unor jocuri hazlii, modelul oricărui băiețel și erosul oricărei fetițe. Întrebându-mi copii de la clasă ce reprezintă tatăl pentru ei, o fetiță mi-a răspuns „tati este puterea mea”, aș putea spune că a dat definiția supremă a tatălui modern. În completarea acesteia, aș adăuga răspunsurile colegilor fetiței, tati este joacă, timp petrecut împreună, fotbal, plimbări lungi, motivul tuturor de bucurie.

Pentru a educa copiii în spiritul respectului și al parteneriatului între genurile umane, cei doi părinți trebuie să se implice în mod egal. Nu neg că am observat tendința de a fi pe locul doi tatăl în ceea ce privește educarea copiilor. Sau de a nu fi implicat absolut deloc. Preșcolarii care se află în ultimul caz, au tendința de a fi mai introverțiți, de a refuza joaca cu copiii de sex opus și chiar de a avea un comportament mai dur cu aceștia. Acest comportament rezultă din modelul de relație văzut.

În familiile în care copiii asistă la violențe fizice și verbale au tendința de a fi mai agresivi, impulsivi, manifestând grave tulburări de comportament, devenind antisociali, iar în cele din urmă pot avea probleme de adaptare școlară. Am observat tendința acestor tipuri de familii în mediile sărace și lipsite de educație. Consider că pentru a veni în ajutorul familiei și implicit a copilului, cadrul didactic trebuie să acționeze cu tact și grijă astfel încât să nu înrăutățească situația, ci să ofere suport psihologic și emoțional până ajunge la a oferi ajutor specializat copilului.

În concluzie, rolul părinților este definitoriu pentru a crește un copil echilibrat emoțional și integrat social. Copilul poate fi supus stresului și problemelor familiale și poate avea urmări grave asupra viitorului adult; rolul cadrului didactic este acela de a oferi suport în limitele posibilităților și de a reprezenta un stâlp al încrederii și bucurie acolo unde nu există decât tristețe și umbră.

Limbaul în perioada antepreșcolară

prof. Mădălina Drugă

Limbaul reprezintă principalul mijloc prin care copilul interacționează cu cei din jur și își formează experiențele sociale. Procesul de dezvoltare a limbajului începe încă de la naștere și continuă pe tot parcursul vieții. Spre sfârșitul primului an, copilul începe să rostească primele cuvinte, demonstrând capacitatea sa de a înțelege semnificația unui număr tot mai mare de termeni. La un an și jumătate, vocabularul său cuprinde între 200 și 300 de cuvinte, ajungând la aproximativ 1000-1300 de cuvinte până la vârsta de trei ani.

Capacitatea copilului de a înțelege sensul cuvintelor este influențată de dorința sa de a se face înțeles și de conștientizarea faptului că fiecare obiect, fenomen sau acțiune are un nume. Chiar înainte de a putea pronunța singur anumite cuvinte, el le percepe semnificația într-un mod general și asociat situațiilor concrete. Dezvoltarea limbajului este susținută atât de evoluția naturală a aparatului fonator, determinată genetic, cât și de interacțiunile sociale și conversațiile din familie. De asemenea, relația afectivă cu mama joacă un rol esențial în acest proces.

În perioada antepreșcolară, copilul își îmbogățește vocabularul prin interacțiunea directă cu obiectele și prin comunicarea cu cei apropiați, în special cu mama.

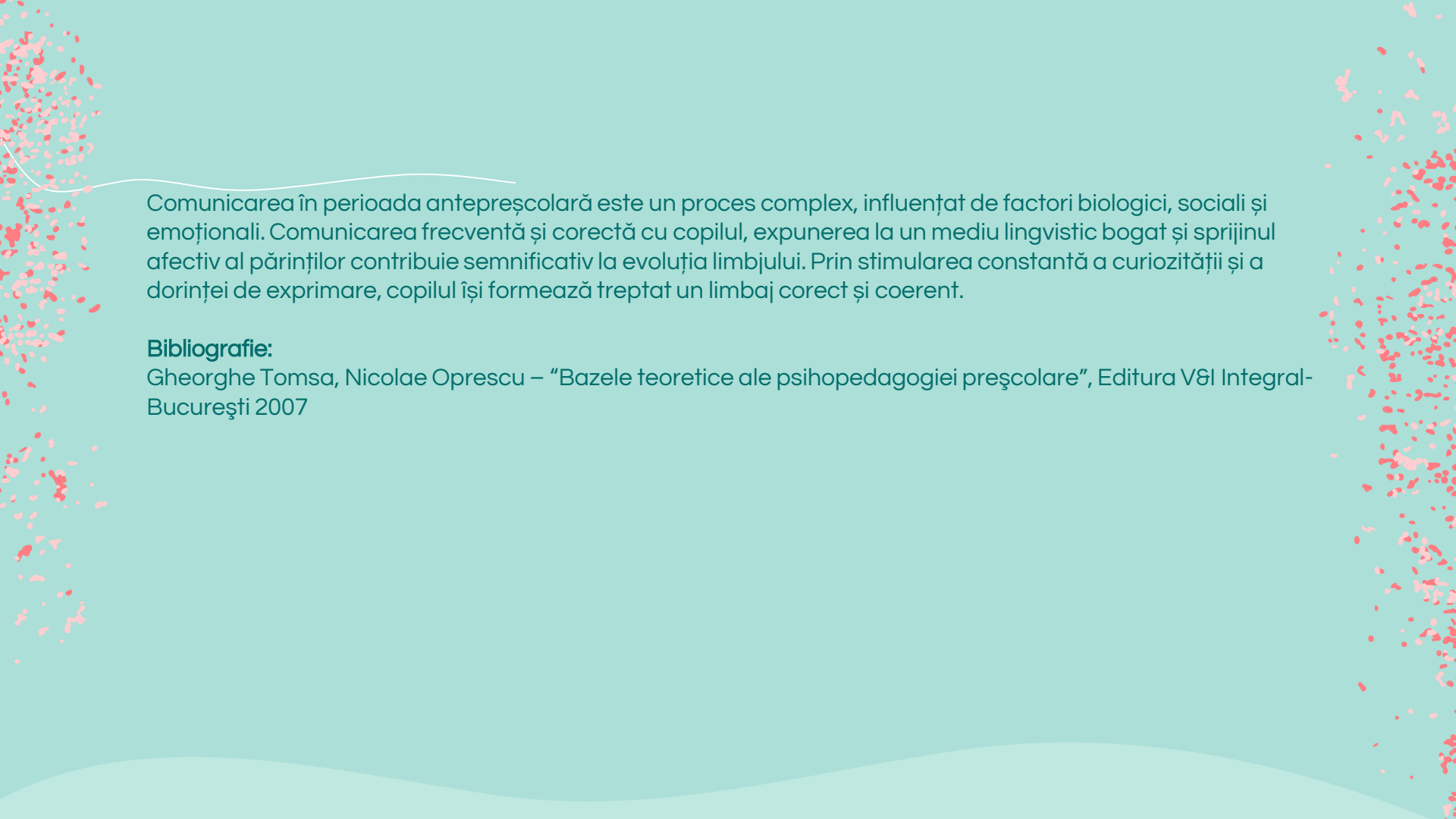
Prima etapă a dezvoltării limbajului este etapa cuvântului-frază, care apare în prima parte a celui de-al doilea an de viață. Ulterior, începând cu un an și jumătate, copilul intră în etapa prefrazei sau a limbajului telegrafic, caracterizată prin utilizarea unor propoziții scurte de 2-3 cuvinte, fără respectarea regulilor gramaticale.

În această perioadă, pronunția sa este specifică și este înțeleasă mai ales de cei apropiați. Acest mod de comunicare, denumit limbaj mic, include cuvinte onomatopice, expresii holofrazice și termeni circumstanțiali. Pentru a susține dezvoltarea corectă a vorbirii, este esențial ca adulții să comunice frecvent cu copilul, utilizând un limbaj clar și corect.

În această etapă, copilul tinde să folosească mai ales cuvinte care desemnează acțiuni, deoarece obiectele din jur pot fi identificate vizual și folosite concret. De asemenea, referirile la propria persoană devin tot mai frecvente. Spre sfârșitul celui de-al doilea an, copilul acumulează experiență lingvistică în două moduri principale: înțelegând că fiecare element din jur are un nume și descoperind că exprimarea verbală îi facilitează obținerea lucrurilor dorite și îi îmbunătățește relațiile sociale.

La vârsta de doi ani, copiii încep să vorbească din ce în ce mai clar, surprinzând uneori prin precizia pronunției și prin complexitatea unor cuvinte utilizate. Dezvoltarea vocabularului și a structurilor gramaticale le permite să comunice mai eficient și să exprime ceea ce au văzut sau auzit. După această vârstă, începe să apară fraza gramaticală, iar copilul începe să imite mai bine modelele lingvistice ale adulților, incluzând flexiunea corectă a cuvintelor și utilizarea adjectivelor sau adverbilor potrivite. În această perioadă, el face eforturi pentru a se adapta verbal la diverse contexte de comunicare.

Frazele copilului devin mai elaborate, incluzând nu doar subiectul și predicatul, ci și alte părți de propoziție. În plus, după doi ani, copilul dezvoltă un limbaj situativ, caracterizat prin utilizarea unor cuvinte concrete și a unor structuri gramaticale incipiente, dar încă însoțite de exclamații, forme verbale incomplete și gesturi. Acest tip de limbaj este influențat de mediul în care copilul crește și reflectă experiențele sale personale cu obiectele din jur.

Comunicarea în perioada antepreșcolară este un proces complex, influențat de factori biologici, sociali și emoționali. Comunicarea frecventă și corectă cu copilul, expunerea la un mediu lingvistic bogat și sprijinul afectiv al părinților contribuie semnificativ la evoluția limbajului. Prin stimularea constantă a curiozității și a dorinței de exprimare, copilul își formează treptat un limbaj corect și coerent.

Bibliografie:

Gheorghe Tomsa, Nicolae Oprescu – “Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare”, Editura V&I Integral-București 2007

Emoțiile negative și rezolvarea lor în relația părinte – copil

prof. înv. preșcolar Ana Magadan

Emoțiile negative sunt o parte naturală a experiențelor umane, inclusiv în relația părinte-copil. Cu toate acestea, gestionarea lor corespunzătoare poate face o mare diferență în construirea unei relații sănătoase și armonioase între părinte și copil. Iată câteva emoții negative comune și cum pot fi abordate pentru a îmbunătăți relația:

1. Furia

Cauze: Furia poate apărea în urma comportamentului neadecvat al copilului sau din cauza stresului cotidian al părintelui.

Rezolvare: Este important ca părintele să învețe să își controleze propria furie. Tehnici de relaxare, cum ar fi respirația adâncă, pauzele scurte sau reflecția înainte de reacție pot ajuta. De asemenea, părintele poate învăța să își exprime nemulțumirile într-un mod calm și ferm, fără a răni copilul.

2. Frica

Cauze: Părinții pot simți teamă pentru viitorul copilului lor, pentru sănătatea acestuia sau pentru deciziile pe care le face. Copiii pot avea frică de separare sau de diverse situații.

Rezolvare: Comunicarea deschisă este esențială. Părintele poate să ofere un mediu sigur și susținător, să ajute copilul să înțeleagă și să facă față fricilor sale prin expunere treptată și susținere emoțională. Părintele poate, de asemenea, să își exprime fricile și nesiguranțele într-un mod care modelează comportamente de coping sănătoase.

Comunicarea în perioada antepreșcolară este un proces complex, influențat de factori biologici, sociali și emoționali. Comunicarea frecventă și corectă cu copilul, expunerea la un mediu lingvistic bogat și sprijinul afectiv al părinților contribuie semnificativ la evoluția limbajului. Prin stimularea constantă a curiozității și a dorinței de exprimare, copilul își formează treptat un limbaj corect și coerent.

5. Vinovăția

Cauze: Părinții pot simți vinovăție din cauza unor decizii greșite, din cauza unui comportament impulsiv sau din cauza unei relații tensionate cu copilul. Copiii pot simți vinovăție pentru conflictele în familie.

Rezolvare: Este important să se evite învinovățirea reciprocă. Părintele poate să discute despre greșelile făcute și să învețe din ele, arătându-i copilului că nu este nicio rușine să greșești și că toată lumea învață din experiențe.

6. Nesiguranța

Cauze: Atât părinții, cât și copiii pot experimenta nesiguranță legată de propria valoare, de relațiile familiale sau de viitor.

Rezolvare: Crearea unui mediu stabil și susținător este esențială. Părintele poate încuraja copilul să își exprime temerile și să abordeze nesiguranțele prin învățătura despre reziliență și autoacceptare. De asemenea, părintele ar trebui să își exprime des încrederea în copil și în propriile abilități.

Bibliografie:

Gheorghe Tomsa, Nicolae Oprescu – “Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare”, Editura V&I Integral-București 2007

7. Frustrarea

Cauze: Atunci când așteptările nu sunt îndeplinite (de exemplu, un copil care nu își face temele sau refuză să asculte), părinții pot deveni frustrați.

Rezolvare: Este important să se abordeze frustrările prin discuții calme și prin identificarea soluțiilor. Părintele poate ajuta copilul să înțeleagă importanța responsabilității și să creeze un sistem de recompense și consecințe care să-l motiveze.

Recomandări generale pentru gestionarea emoțiilor negative în relația părinte-copil:

Comunicare deschisă: Discutați deschis despre emoțiile voastre și încurajați copilul să facă același lucru. Empatia și ascultarea activă sunt cheia.

Exemple pozitive: Părintele trebuie să fie un model în gestionarea emoțiilor. Copilul învață mult din comportamentul părintelui.

Păstrarea calmului: Atunci când emoțiile devin intense, este esențial ca părintele să rămână calm și să evite reacțiile impulsive.

Stabilirea unor limite clare: Părintele trebuie să stabilească limite clare și consistente, dar să fie și flexibil atunci când este cazul.

Prin abordarea emoțiilor negative într-un mod conștient și responsabil, relația dintre părinte și copil se poate întări, iar amândoi pot învăța cum să facă față provocărilor emoționale din viața de zi cu zi.

Să gândim și să acționăm pozitiv pentru copii

prof. înv. preșcolar Aida Sadaka

Copiii învață rapid să se comporte în moduri pozitive atunci când primesc îndrumări consecvente și încurajatoare din partea ta. Aceasta înseamnă să oferi laude și atenție atunci când observi că copilul tău se comportă bine și să folosești consecințele atunci când trebuie să-l ghidezi către un comportament mai pozitiv.

Iată sfaturi practice pentru a pune în practică această abordare pozitivă:

1. Oferă-i copilului tău o atenție pozitivă și petrece timp de calitate împreună
2. Relația ta este cheia pentru a-ți ghida copilul spre un comportament pozitiv. Puteți construi o relație apropiată și iubitoare petrecând timp cu copilul jucându-vă, citind sau discutând. De asemenea, este important să acordați copilului dumneavoastră o atenție pozitivă, cum ar fi îmbrățișări, zâmbete și încurajare.
3. Fii un model de urmat. Folosește-ți propriul comportament pentru a-ți ghida copilul. Copilul tău te urmărește pentru a obține indicii despre cum să te porți – iar ceea ce faci este adesea mult mai important decât ceea ce îi ceri să facă. De exemplu, dacă spui tu însuși „te rog”, îl va încuraja și pe copilul tău să spună „te rog”.

3. Spune-i copilului tău cum te simți. Spune-i copilului tău sincer cum te afectează comportamentul lui îl ajută pe copilul tău să vadă lucrurile din perspectiva ta. De exemplu, „Nu o aud pe Maria când îmi strigi în ureche”. Cel mai bine este să vorbești despre sentimente când sunteți amândoi calmi.

4. Observați că copilul dvs. este „bun”. Când observați un comportament pozitiv, lăudați-vă copilul. De exemplu, „Uau, joci atât de frumos. Îmi place foarte mult felul în care ții toate blocurile pe masă”. Laudele fac un comportament pozitiv mai probabil și un comportament provocator mai puțin probabil. Încercați să vă concentrați mai mult pe un comportament pozitiv decât pe un comportament provocator. Întotdeauna este mai bine să oferi mult mai multe comentarii pozitive decât corecții.

5. Coborâți la nivelul copilului dvs. Când te apropii de copilul tău, te poți acorda la ceea ce simte sau gândește. A fi aproape îl ajută pe copilul tău să se concentreze pe ceea ce spui despre comportamentul lui. De asemenea, este mai ușor pentru copilul dvs. să vă urmeze instrucțiunile.

6. Ascultă activ. Pentru a asculta activ, puteți da din cap în timp ce copilul dumneavoastră vorbește și să repetați ceea ce credeți că simte copilul. De exemplu, „Se pare că te-ai simțit foarte trist când Alexandru nu te-a lăsat să te alături jocului lui”. Acest lucru îl ajută pe copilul dumneavoastră să se simtă auzit, respectat și consolată.

7. Tine promisiunile. Când îți îndeplinești promisiunile, copilul tău învață să aibă încredere în tine și să te respecte. Copilul tău învață că nu-l vei dezamăgi atunci când ai promis ceva frumos și, de asemenea, copilul tău învață să nu încerce să te răzgândești atunci când i-ai explicat o consecință. Așa că atunci când promiți că vei merge la plimbare după ce copilul tău își ridică jucăriile, asigură-te că ai pantofii de mers la îndemână. Dacă îi spui copilului tău de 3 ani că va avea timp liniștit dacă nu se oprește să arunce murdărie, fii pregătit să urmezi.

8. Creați un mediu pentru un comportament pozitiv. Mediul din jurul copilului dumneavoastră poate influența comportamentul acestuia, astfel încât să puteți modela mediul pentru a încuraja un comportament pozitiv. Acest lucru poate fi la fel de simplu ca să vă asigurați că spațiul copilului dumneavoastră are o mulțime de lucruri sigure și stimulative cu care să se joace. De asemenea, asigură-te că copilul tău nu poate ajunge la lucruri pe care le-ar putea rupe sau care l-ar putea răni.

9. Decide ce este important. Înainte de a te implica în orice face copilul tău – în special pentru a spune „nu” sau „oprește-te” – întreabă-te dacă chiar contează. Dacă nu acordați atenție unui comportament care nu este important și menținând instrucțiunile, solicitările și feedbackul negativ la minimum, creați mai puține oportunități de conflict și sentimente rele. Puteți folosi regulile familiei pentru a le informa pe toată lumea ce este important în familia dvs.

10. Păstrați instrucțiunile simple și pozitive. Instrucțiunile trebuie să fie clare, scurte și adecvate vârstei copilului, astfel încât copilul să le poată înțelege și să le amintească. Și instrucțiunile pozitive sunt de obicei mai bune decât cele negative, deoarece ghidează comportamentul copilului tău într-un mod pozitiv. De exemplu, „Vă rugăm să închideți poarta” este mai bine decât „Nu lăsați poarta deschisă”. Dacă trebuie să-i spuneți copilului să nu mai facă ceva, spuneți-i întotdeauna ce să facă. De exemplu, „Nu mai sări pe pat. Vă rog să vă așezați pe pat”.

11. Oferă copiilor responsabilitate – și consecințe. Pe măsură ce copilul dumneavoastră crește, îi puteți da mai multă responsabilitate pentru propriul comportament. De asemenea, puteți oferi copilului dumneavoastră șansa de a experimenta consecințele naturale ale aceluia comportament. De exemplu, dacă este responsabilitatea copilului tău să-și facă bagajele pentru o petrecere de pijamă și copilul tău uită perna preferată, consecința naturală este că copilul tău va trebui să se descurce noaptea fără perna.

12. Pregătiți-vă pentru situații provocatoare. Există momente în care satisfacerea nevoilor copilului tău și să faci lucruri pe care trebuie să le faci va fi dificil – de exemplu, când faci cumpărături, în mașină sau la o întâlnire. Dacă vă gândiți în avans la aceste situații provocatoare, puteți planifica în funcție de nevoile copilului dumneavoastră. Acordați copilului dumneavoastră un avertisment de 5 minute înainte de a avea nevoie de el să schimbe activitățile. Discutați cu copilul dumneavoastră despre motivul pentru care aveți nevoie de cooperarea lui. Apoi copilul dumneavoastră este pregătit pentru ceea ce vă așteptați.

13. Păstrează-ți simțul umorului. Adesea ajută la menținerea ușoară a vieții de zi cu zi cu copiii. Puteți face acest lucru folosind cântece, umor și distracție. De exemplu, poți să te prefaci că ești monstrul amenințător care are nevoie ca jucăriile să fie ridicate de pe podea.

În concluzie, gândirea pozitivă joacă un rol esențial în dezvoltarea armonioasă a copiilor. Îi ajută să își construiască o viziune sănătoasă asupra lumii, să fie mai încrezători în propriile abilități și să depășească cu ușurință obstacolele întâmpinate. Prin încurajarea unei atitudini pozitive din partea celor din jur, părinți și educatori, putem contribui la formarea unei generații de tineri optimisti, rezilienți și gata să facă față provocărilor vieții. De asemenea, gândirea pozitivă încurajează empatia și respectul față de ceilalți, transformându-i pe copii într-o parte activă și pozitivă a comunității.

1.

Importanța jocurilor senzoriale în grădiniță

prof. înv. preșcolar Denisa Caval

Jocurile senzoriale reprezintă o componentă esențială în educația timpurie, contribuind la dezvoltarea cognitivă, emoțională și socială a copiilor. Jocul senzorial poate fi împărțit în cinci categorii potrivite simțurilor antrenate: atingere, auz, văz, miros și gust. Aceste jocuri senzoriale nu se referă doar la jocurile copiilor de pe podea, ci de la apă la nisip, vopsea, spumă de ras, existând atât de multe metode pentru ca cei mici să se distreze în timp ce explorează și învață.

1. Beneficiile jocurilor senzoriale
2. . Dezvoltarea cognitivă și a creativității

Prin manipularea materialelor diverse, precum nisipul, apa, plastilina, copiii își dezvoltă gândirea independentă, critică, dincolo de șabloane, rezolvarea problemelor și creativitatea. Aceste activități îi ajută să înțeleagă concepte, cum ar fi volumul, greutatea și textura. Informațiile acumulate vor fi înmagazinate și păstrate pe termen lung deoarece acestea au fost acumulate cu ajutorul mai multor simțuri.

2. Stimularea limbajului și a comunicării

Jocurile senzoriale oferă oportunități pentru dezvoltarea vocabularului. Copiii învață să descrie senzațiile și materialele folosite, îmbogățindu-și astfel limbajul. Aceștia se pot exprima mult mai bine abia după ce au experimentat adevăratul sens al cuvintelor pe care îl folosesc. De exemplu, atunci când explorează un recipient cu orez colorat, pot învăța cuvinte precum „aspru”, „moale”, etc.

3. Îmbunătățirea motricității fine și grosiere

Manipularea obiectelor mici, turnarea lichidelor sau modelarea plastilinei ajută la dezvoltarea motricității fine, benefică pentru activități precum scrisul și desenul. Pe de altă parte, săritul, alergatul sau mersul desculț pe diferite suprafețe contribuie la motricitatea grosieră și la echilibrul copiilor.

4. Reglarea emoțională și reducerea stresului

Jocurile senzoriale pot avea un efect calmant asupra copiilor, ajutându-i să-și regleze emoțiile. Activități precum modelarea plastilinei sau joaca cu nisip kinetic îi pot ajuta să-și elibereze tensiunile și să se relaxeze. Vor învăța să-și exprime gândurile și emoțiile astfel le va crește toleranța la supărare, furie și vor deveni mai răbdători.

5. Îmbunătățirea interacțiunilor sociale

Atunci când participă la jocuri senzoriale în grup, copiii învață să colaboreze, să împartă și să comunice eficient. Aceste experiențe contribuie la dezvoltarea abilităților sociale și la formarea relațiilor de prietenie.

Exemple de jocuri senzoriale în grădiniță

Tablouri din materiale naturale – frunze, scoarță de copac, pietricele sau flori uscate pot fi folosite pentru creații artistice.

Joaca cu spumă de ras sau gel de păr – dezvoltă simțul tactil și motricitatea fină.

Mersul desculț pe diferite texturi – covorașe cu nisip, pietricele, bureți moi sau frunze.

Gusturi și mirosuri misterioase – copiii încearcă să ghicească alimente sau arome cu ochii închiși.

Concluzie

Jocurile senzoriale joacă un rol crucial în dezvoltarea copiilor de vârstă preșcolară, oferindu-le oportunități de învățare prin explorare și experimentare.

Comunicarea cu copilul preșcolar: Importanța și abordările eficiente

prof. inv. preșcolar Denisa Manolache

Comunicarea cu copilul preșcolar este esențială pentru dezvoltarea sa cognitivă, emoțională și socială. În această etapă a vieții, copilul este extrem de receptiv la stimulii din mediul înconjurător, iar modul în care interacționează cu cei din jur poate influența profund formarea abilităților de limbaj, empatie și relaționare. Prin urmare, este important ca părinții, educatoarele și alți adulți să adopte metode de comunicare care să susțină dezvoltarea armonioasă a copilului. Acest eseu va explora importanța comunicării eficiente cu copilul preșcolar și va analiza strategii bazate pe cercetări de specialitate pentru a sprijini aceste interacțiuni.

Comunicarea este fundamentul dezvoltării limbajului și al abilităților sociale ale copilului. Potrivit cercetărilor, copiii preșcolari își construiesc abilitățile de limbaj prin interacțiunile constante cu adulții și colegii lor (Snow, 2010). Aceasta nu înseamnă doar transmiterea de cuvinte, ci și recunoașterea și înțelegerea emoțiilor și intențiilor celorlalți. În acest context, comunicarea afectivă este la fel de importantă ca și comunicarea verbală. Studiile arată că preșcolarii care beneficiază de un mediu comunicativ pozitiv, în care adulții le răspund cu răbdare și empatie, dezvoltă abilități verbale mai avansate și o mai bună înțelegere a normelor sociale (Berk, 2013).

Pentru a sprijini dezvoltarea limbajului și a abilităților sociale ale copiilor, adulții trebuie să folosească tehnici de comunicare care să fie adaptate vârstei și nivelului de dezvoltare al copilului. Una dintre cele mai eficiente metode este „comunicarea prin joc”. Potrivit lui Elkind (2007), jocul este o modalitate naturală prin care copiii preșcolari își exprimă gândurile și emoțiile, iar interacțiunile verbale din cadrul jocurilor pot stimula dezvoltarea limbajului și a abilităților cognitive. Jocurile de rol, în special, permit copiilor să exploreze diferite scenarii sociale și să învețe cum să interacționeze cu ceilalți într-un mod adecvat.

În cadrul educațional, educatorii joacă un rol esențial în stimularea comunicării. Acestea nu doar că sunt responsabile pentru transmiterea informațiilor educaționale, dar și pentru crearea unui mediu în care copiii pot învăța prin interacțiuni verbale și nonverbale. Crearea unui spațiu sigur și stimulativ pentru discuții deschise este esențială. Un mediu în care copiii sunt încurajați să își exprime gândurile și sentimentele le oferă oportunitatea de a învăța abilități esențiale pentru viața socială (Shonkoff & Phillips, 2000).

Comunicarea cu copilul preșcolar este un proces esențial care influențează dezvoltarea sa pe multiple planuri. Prin utilizarea unor metode eficiente, cum ar fi jocul și ascultarea activă, părinții și educatorii pot contribui la dezvoltarea limbajului, a abilităților sociale și a inteligenței emoționale ale copiilor. De asemenea, este important ca aceștia să creeze un mediu în care copiii să se simtă în siguranță să comunice și să învețe din experiențele lor. În acest fel, comunicarea devine nu doar un instrument de transmitere a informațiilor, ci și un factor cheie în formarea unei relații solide între copil și adult.

Bibliografie

1. Berk, L. E. (2013). *Child development* (9th ed.). Pearson.
2. Elkind, D. (2007). *The power of play: Learning what comes naturally*. Da Capo Lifelong Books.
3. Nilsen, D. (2015). *Building strong communication skills in preschool children*. Early Childhood Education Journal, 43(1), 55-62.
4. Shonkoff, J. P., & Phillips, D. A. (2000). *From neurons to neighborhoods: The science of early childhood development*. National Academies Press.
5. Snow, C. E. (2010). *Academic language and the challenge of reading for learning about science*. Science, 328(5977), 450-452.

Primăvara: Oportunități pentru joaca în aer liber a copiilor de grădiniță

prof.înv.preșcolar Ana-Maria Gîrbea

Primăvara este sezonul care aduce o explozie de viață în natură și reprezintă o perioadă ideală pentru ca micuții să petreacă mai mult timp afară. Acum, când vremea devine mai caldă și mai blândă, este esențial ca copiii de grădiniță să beneficieze de toate avantajele jocului în aer liber, întrucât această activitate le aduce multiple beneficii pentru dezvoltarea lor fizică, emoțională și socială.

Beneficiile fizice ale jocului în aer liber

Primăvara, aerul curat și razele soarelui sunt esențiale pentru sănătatea copiilor. Expunerea la soare ajută la producerea de vitamina D, care este crucială pentru sănătatea oaselor și pentru întărirea sistemului imunitar. De asemenea, activitățile fizice din aer liber, cum ar fi alergatul, săritul sau jocurile cu mingea, contribuie la dezvoltarea coordonării motorii, la întărirea mușchilor și la îmbunătățirea echilibrului. Copiii de grădiniță, prin jocul activ, își consumă energia într-un mod sănătos, prevenind obezitatea și îmbunătățind capacitatea de a înfrunta oboseala.

Stimularea dezvoltării cognitive și emoționale

Joaca în aer liber are și beneficii importante asupra dezvoltării cognitive. În natură, copiii învață prin explorare, observând schimbările care au loc în mediul înconjurător – cum înfloresc florile, cum se schimbă culorile frunzelor sau cum se mișcă animalele. Aceste experiențe directe contribuie la dezvoltarea gândirii critice și la înțelegerea lumii din jur. De asemenea, joaca afară le stimulează imaginația și creativitatea, oferindu-le posibilitatea de a inventa jocuri noi și de a descoperi lucruri fascinante.

Pe lângă beneficiile fizice și cognitive, joaca în aer liber ajută și la dezvoltarea emoțională a copiilor. Copiii se simt mai relaxați și mai fericiți atunci când sunt afară, deoarece natura are un efect calmant asupra lor. Aerul curat și expunerea la soare contribuie la reducerea stresului și la creșterea stimei de sine, iar jocul în grup le dezvoltă abilități de colaborare și empatie. Prin interacțiunile cu alți copii, aceștia învață cum să împartă jucării, să își exprime dorințele și să rezolve conflictele într-un mod pașnic.

Joaca în aer liber și dezvoltarea socială

Joaca în aer liber este, de asemenea, esențială pentru dezvoltarea abilităților sociale ale copiilor. În această perioadă a anului, copiii de grădiniță au ocazia de a se juca împreună în grupuri mai mari, ceea ce le permite să își facă noi prieteni și să învețe cum să coopereze. Jocurile de echipă, cum ar fi „vânătoarea de comori” sau „ștafeta”, sunt excelente pentru a învăța despre regulile jocului și despre importanța lucrului în echipă. Astfel, copiii își dezvoltă abilități de comunicare, își învață rolurile în grup și devin mai încrezători în relațiile lor cu ceilalți.

Conexiunea cu natura și responsabilitatea față de mediu

Primăvara este, de asemenea, un moment perfect pentru a învăța copiii despre natură și despre cum să protejeze mediul înconjurător. Ieșind afară, copiii pot observa cum se schimbă anotimpurile și pot învăța despre importanța plantelor, animalelor și ecosistemelor. În plus, activitățile de grădinarit sau colectarea de frunze și flori pot fi momente educative prin care copiii învață despre biodiversitate și despre importanța protejării planetei.

În concluzie, primăvara este o perioadă ideală pentru ca copiii de grădiniță să petreacă mai mult timp afară, beneficiind de toate avantajele jocului în aer liber. Aerul curat, soarele, natura și libertatea de a explora reprezintă un cadru perfect pentru dezvoltarea fizică, cognitivă, emoțională și socială a celor mici. Prin jocul în aer liber, copiii învață, se distrează, își dezvoltă abilități esențiale și încep să înțeleagă importanța respectării și protejării mediului înconjurător. De aceea, este important ca părinții și educatorii să încurajeze cât mai mult această activitate și să

3. Fermitatea deciziilor noastre - deși pierderea calmului este contraproductivă atunci când vine vorba de a pune limite copiilor prin joacă, trebuie să păstrăm mereu un ton serios și să dăm dovadă de fermitate în deciziile luate. Dacă cedăm de îndată ce copilul își exprimă nemulțumirea, îl vom lăsa să înțeleagă că el este cel care are ultimul cuvânt și nu ne vom mira dacă, de acum înainte, se va angaja din nou în același comportament pentru a-și ieși în cale.

4. Acordarea la timp a alternativelor - a nu ceda cererilor nu înseamnă că nu putem oferi alternative uneori. De fapt, negocierea altor opțiuni acceptabile este un exercițiu pozitiv pentru dezvoltarea copilului. Contribuie la comunicarea părinte-copil și arată importanța dialogului și a înțelegerii reciproce pentru a ajunge la acorduri.

Cum se stabilesc limite?

Atunci când stabilim limite, trebuie să ținem cont de anumiți factori care ne vor ajuta să o facem corect:
Fii clar că limitele sunt necesare pentru copil.

Fii calm atunci când cerem sau interzicem ceva de la copil, astfel el va fi mai dispus să se conformeze la ceea ce i se cere. Adică să nu așteptăm să stabilim limite atunci când acestea ne-au depășit deja răbdarea.

Dacă copilul reacționează la o mică frustrare printr-o furie, trebuie să așteptăm să treacă, să-l reținem fizic dacă există riscul să se rănească și apoi să punem în cuvinte ce s-a întâmplat („ai fost supărat pentru că...”).

Când interzicem ceva, vă putem oferi alternativa permisă. A ști cum să oferi alternative te ajută să înveți să decizi.

Este mai bine să selectăm și să stabilim cea mai mare prioritate pe care ți-o vom cere și să așteptăm ca aceasta să fie atinsă înainte de a încerca să o facem să respecte noile reguli. Nici să nu ne uzăm autoritatea asupra detaliilor fără importanță și nici să nu cădem la extrema „de a lăsa lucrurile să plece” pentru orice.

Oferiți explicații sau motive pentru a susține pretențiile („se poate rupe... „poți să te rănești... „nu e al tău...”) fără a încerca să ne justificăm.

Nu vă lăsați să încercați să discutați motivul limitării. Este suficient să oferim o explicație argumentată a așteptărilor pe care le avem uneori, tăcerea este un instrument puternic.

Puține sloganuri, dar clare și exprimate în mod pozitiv (sloganurile negative invită la respingere, creează mai multă rezistență și dorința de a le transgresa). Adică exprimați ceea ce doriți, nu ceea ce nu doriți.

Că regulile sunt adecvate nivelului de maturizare al copilului (asigurați-vă că copilul le înțelege Coerente, nu contradictorii sau arbitrare). Și în plus, trebuie să fie adevărate.

Limita trebuie stabilită în timp și copilul trebuie să o cunoască, inclusiv de cât timp are pentru a reacționa la regula propusă. Nu putem cere întotdeauna ascultare imediată de îndată ce încercăm să stabilim o limită, deoarece nu căutăm supunerea, ci mai degrabă să învățăm.

Implicați-vă copiii în crearea limitelor sau a regulilor casei. În acest fel, nu numai că sunt motivați să urmeze limitele și rutinele care au participat la crearea lor, dar învață și abilități de rezolvare a problemelor.

Cu toate acestea, unii copii au dificultăți în a accepta regulile. În general, acest lucru se întâmplă într-un anumit stadiu de dezvoltare în care trebuie să testeze limitele și să vadă ce se întâmplă după neascultare.

Dar după această etapă, sunt momente în care continuă să aibă anumite dificultăți în acceptarea regulilor. În aceste cazuri, jocurile de societate pot fi marii noștri aliați pentru a-i ajuta pe cei mici să înțeleagă funcția regulilor și să-i obișnuiască să le respecte.

Bibliografie:

1. *Limite. Cum așez limite copilului tău: o pașă în dezvoltarea sa* / Miriam Tirado - editura Lăscăr

Parteneriatul grădiniță – familie

prof.înv.preșcolar Băluță Alexandrina

În primii ani de viață, responsabilitatea educării copiilor revine familiei. Părinții sunt primii educatori ai copiilor, când copiii ajung la vârsta preșcolară sunt înscriși în grădiniță, instituție care le asigură condițiile necesare pentru dezvoltarea armonioasă.

Grădinița oferă un important mediu de socializare, îi ajută pe copii să interacționeze cu alți copii și cu adulți, le oferă acestora un mediu primitiv și adecvat învățării.

Grădinița oferă suport pentru valorificarea potențialului fizic și emoțional al fiecărui copil, pentru dezvoltarea capacității de a intra în relație cu ceilalți copii și cu adulții, sprijină copilul în interacțiunea cu mediul, favorizează descoperirea de către fiecare copil a propriei identități și îi formează o imagine de sine pozitivă.

De educația copiilor se ocupa în egală măsură atât comunitatea, cât și familia, aceasta din urmă ocupând un rol important în întreg procesul de educație al copiilor, motiv pentru care în cadrul grădiniței se desfășoară parteneriatul grădiniță- familie.

Parteneriatul dintre grădiniță și familie reprezintă un factor important pentru dezvoltarea armonioasă a copiilor. O colaborare eficientă între grădiniță și părinți contribuie la crearea unui mediu educațional pozitiv, stimulativ și sigur. Acest parteneriat este esențial pentru formarea deprinderilor și competențelor necesare copiilor în perioada preșcolară. Familia și grădinița au un rol major în educația preșcolarului, o colaborare strânsă între aceste două instituții este favorabilă preșcolarului în procesul de dezvoltare.

Acest parteneriat permite dezvoltarea unor relații bazate pe încredere reciprocă între educatori și părinți, oferind un cadru favorabil pentru stabilirea unor strategii eficiente de educație. Părinții își pot îmbunătăți abilitățile de sprijin educațional pentru copil, iar educatorii pot înțelege mai bine nevoile fiecărui copil în funcție de particularitățile mediului familial.

Modalitățile prin care se poate consolida parteneriatul grădiniță-familie sunt variate și se pot desfășura sub formă de:

Întâlniri periodice: Organizarea unor întâlniri regulate între educatori și părinți pentru a discuta despre evoluția copilului și pentru a identifica nevoile acestuia. Aceste întâlniri pot fi atât ședințe individuale, cât și colective.

Activități comune: Constă în implicarea părinților în organizarea unor activități educative, excursii, ateliere creative sau evenimente tematice la grădiniță. Prin participarea directă a părinților la aceste activități, copilul dezvoltă un sentiment de siguranță și apartenență, văzând o continuitate între mediul familial și cel educațional.

Schimb de informații: Comunicarea frecventă prin platforme online sau aplicații educaționale pentru a menține un flux constant de informații despre copil. Astfel, părinții pot fi informați în timp real despre activitățile desfășurate la grădiniță și pot oferi feedback cadrelor didactice.

Consiliere parentală: Organizarea unor sesiuni de consiliere pentru părinți, unde aceștia pot primi sfaturi despre metode eficiente de educație și dezvoltare personală a copilului.

Voluntariat și sprijin comunitar: Părinții pot fi încurajați să participe ca voluntari la diverse activități organizate de grădiniță, contribuind astfel la îmbunătățirea climatului educațional. Colaborarea dintre grădiniță și familie este esențială pentru dezvoltarea optimă a copilului. O comunicare eficientă, o implicare activă de către părinți și educatori pot asigura un start solid în educația copilului. Acest parteneriat se va reflecta în dezvoltare armonioasă și echilibrată a fiecărui preșcolar.

Pentru reușita acestui parteneriat este important ca atât grădiniță cât și familia să fie deschise la dialog, să își alinieze strategiile educationale și să ofere un mediu stabil și propice dezvoltării. Numai printr-un efort comun se poate asigura o educație de calitate, care să pregătească copilul pentru viitoarele etape ale vieții sale.

BIBLIOGRAFIE:

Botiș,A.,Tărău,a., (2004), *Disciplinarea pozitivă*, Ed.ASCR, Cluj-Napoca

<https://www.didactic.ro/materiale-didactice/importanta-parteneriatului-gradinita>

Tipurile și structura activităților muzicale

prof.înv.preșcolar Corina Cenușă

Activitățile muzicale pot fi clasificate în funcție de scopul lor, de procesul de învățare, de forma și structura acestora. În general, ele pot include activități de educație muzicală, interpretare, compunere și apreciere a muzicii. Iată câteva tipuri și structuri ale activităților muzicale:

1. Activități educaționale:

Ascultare activă: Implică ascultarea conștientă a muzicii pentru a înțelege structura acesteia, stilurile muzicale, tehnicile de interpretare și conținutul emoțional. Poate include analiza unui anumit compozitor, gen muzical sau lucrare.

Învățare teoretică: Se referă la studierea teoriei muzicale, care include cunoștințe despre ritm, armonie, melodiile, forme muzicale și alte aspecte tehnice ale muzicii.

Exerciții de tehnică instrumentală: Practicarea unui instrument pentru a dezvolta abilități tehnice, cum ar fi dexteritatea și coordonarea motorie.

Cântatul în coruri sau ansambluri: Aceste activități încurajează colaborarea în grup și ajută la dezvoltarea abilităților de armonizare și de interpretare în colectiv.

2. Activități de interpretare:

Concertul/recitalul: Interpretarea unei lucrări muzicale în fața unui public. Acesta poate include diverse forme de muzică, de la lucrări solo, până la concerte de orchestră sau de cor.

Improvaizația: Activitate în care muzicienii creează muzică spontan, fără o partitură preexistentă, dezvoltând abilități creative și de reacție rapidă.

Cântatul sau interpretarea vocală/instrumentală: Activități în care muzicianul interpretează o piesă muzicală la un instrument sau vocal, în fața unui public sau în cadrul unui ansamblu.

3. Activități de compunere:

Compoziția muzicală: Activitatea de a crea muzică, de la compunerea de melodii simple până la lucrări complexe. Acest tip de activitate presupune cunoștințe avansate de teorie muzicală și creativitate.

Aranjamentele muzicale: Adaptarea și transcrierea unei lucrări muzicale existente pentru un anumit ansamblu sau instrumente.

4. Activități de apreciere și critică muzicală:

Analiza muzicală: Implică studiul și evaluarea unei lucrări muzicale pentru a înțelege mai bine tehnica, structura și semnificația acesteia.

Discursuri și recenzii muzicale: Activități în care participanții își împărtășesc opiniile despre o lucrare muzicală, discutând despre compoziție, interpretare și impactul acesteia.

Structura activităților muzicale:

Introducerea: În cadrul activităților muzicale educaționale sau de interpretare, activitatea începe adesea cu o perioadă introductivă în care sunt prezentate scopurile și obiectivele. De asemenea, se face o încălzire vocală sau instrumentală.

Dezvoltarea: Aceasta reprezintă partea principală a activității, unde se petrece majoritatea timpului în procesul propriu-zis (exerciții, repetiții, discuții etc.).

Încheierea: Activitățile se încheie cu o revizuire a ceea ce s-a învățat sau a ceea ce s-a interpretat, uneori cu feedback sau discuții despre experiențele trăite.

Bibliografie:

Pedagogie preșcolară, Editura Aramis, anul 2003

Cum spunem NU și arătăm copilului că vorbim serios?

prof.înv. preșcolar Amelia Mitu

La vârsta preșcolară, copiii încep să înțeleagă și să testeze limitele. Uneori, refuzul sau interdicțiile sunt greu de acceptat pentru ei, dar este esențial ca părinții să știe cum să comunice ferm și clar atunci când spun „NU”.

De ce este important să spunem „NU”?

Spunând „NU” atunci când este necesar, îi ajutăm pe copii să înțeleagă regulile și limitele care îi protejează și îi ajută să învețe despre comportamentele adecvate. De asemenea, acest „NU” nu este doar o interdicție, ci o lecție despre respectarea altor persoane și a mediului înconjurător.

Cum să spunem „NU” într-un mod clar și ferm?

Fii calm și ferm în tonul vocii tale

Atunci când trebuie să spui „NU”, este esențial să îți păstrezi calmul și să folosești un ton de voce ferm, dar nu autoritar sau agresiv. Evită să ridici vocea, deoarece acest lucru poate crea confuzie și frică. Un ton ferm, dar calm, transmite faptul că decizia este finală și că tu vorbești serios.

Menține contactul vizual

Contactul vizual este foarte important pentru a arăta copilului că ești serios. Când îi spui „NU”, privește-l în ochi și asigură-te că înțelege mesajul. Acest lucru îi oferă un sentiment de încredere și îi arată că ești concentrat pe ceea ce spui.

Explică-ți decizia pe înțelesul lor

De multe ori, un „NU” simplu nu este suficient pentru un copil mic. Este important să le explici, pe înțelesul lor, de ce nu este permis ceea ce vor ei. De exemplu, dacă le spui „Nu ai voie să atingi priza”, poți adăuga „Priza poate să îți facă rău, te poate dura dacă o atingi”. Aceste explicații ajută copilul să înțeleagă mai bine motivul din spatele interdicției și reduce frustrarea.

Fii consecvent

Pentru ca „NU”-ul tău să aibă impact, este important să fii consecvent în aplicarea regulilor. Dacă spui „NU” în fața unei acțiuni periculoase sau neadecvate, nu permite copilului să o facă sub nicio formă. Consistența îi ajută pe copii să înțeleagă limitele și să știe ce se așteaptă de la ei.

Fii empatic și înțelegător

Deși este important să fii ferm, nu uita să fii și empatic. Copiii pot să fie supărați sau frustrați când li se spune „NU”. Arată-le înțelegere, spunând ceva de genul „Știu că vrei să te joci mai mult, dar acum este timpul să facem altceva”. Aceasta le arată că le respecți sentimentele, chiar dacă decizia rămâne neschimbată.

Cum să îți întărești autoritatea fără a deveni autoritar?

Oferă alternative

Atunci când spui „NU” unui copil, este util să îi oferi alternative pentru a-i distrage atenția de la ceea ce nu poate face. De exemplu, dacă refuzi să îi dai o jucărie periculoasă, poți spune: „Nu te poți juca cu acest obiect acum, dar îți dau altceva cu care să te distrezi”. Acest lucru îi ajută pe copii să simtă că au un control asupra activităților lor, chiar dacă anumite lucruri le sunt interzise.

Setează limite clare și realiste

Limitele ar trebui să fie clare și realiste pentru vârsta copilului. Dacă îi ceri să nu facă ceva care este imposibil de înțeles pentru el, acesta va deveni confuz. De exemplu, nu îi cere să nu alerge deloc, ci mai degrabă să nu alerge într-un loc unde ar putea să se rănească.

Folosește tehnici de disciplină pozitive

În loc să te concentrezi pe „NU”, încearcă să îți direcționezi copilul către comportamente pozitive. De exemplu, în loc să spui „Nu ai voie să te urci pe masă!”, poți spune „Te rog să te așezi pe scaun”. Astfel, le arăți ce este permis, nu doar ce nu este permis.

Spunând „NU” și arătând copilului că vorbești serios nu înseamnă că trebuie să fii autoritar sau dur. Ceea ce este esențial este să fii ferm, constant și empatic. Cu răbdare și înțelegere, copiii vor învăța să respecte limitele stabilite, iar acest lucru va contribui la formarea unor comportamente adecvate și sănătoase. Educația bazată pe respect și claritate va ajuta copiii să se simtă în siguranță și să înțeleagă că „NU” este o parte importantă din procesul de învățare.

Dezvoltarea emoțională a copiilor

Prof. Înv. Primar Andreea Apostol

Emoțiile sunt modalitatea noastră de adaptare la mediu. În funcție de tipul de emoție trăită într-o anumită situație, copilul învață să-și recunoască nevoile emoționale și mentale și să acționeze în consecință. Când copilul trăiește o emoție este important să-l învățăm două aspecte:

Cum să-și identifice și să-și recunoască emoțiile trăite?

Care este nevoia de adaptare pe care o semnalizează emoția?

Cum să-și schimbe comportamentul sau modul de a percepe situația în așa fel încât să se adapteze sănătos la situație?

Primii factori care pot interveni reglator în acest proces sunt familia și grădinița.

Atitudinile părinților față de copiii lor variază de la toleranță excesivă până la atitudini extrem de dure față de comportamentele „inadecvate” ale copiilor. Sursa acestor atitudini este reprezentată de așteptările părinților, care pot fi nepotrivite în raport cu vârsta și cu abilitățile copiilor. La acestea se adaugă stilul părinților de a-și exprima emoțiile.

Reacțiile educatorilor la manifestările emoționale ale copiilor reprezintă o sursă importantă de învățare despre emoții. Utilizarea în diferite contexte a cuvintelor care denumesc emoții este o modalitate de a învăța copiii să recunoască și să denumească emoțiile proprii sau ale celorlalți devenind un model dar și un antrenor pentru dezvoltarea competențelor emoționale și sociale.

Copiii învață ce sunt emoțiile și cum să reacționeze față de ele observând comportamentul adultului. Dezvoltarea emoțională este influențată de calitatea relației lor cu părinții și educatorii. Atunci când educatorul observă și acordă atenție emoțiilor copilului îi transmite acestuia mesajul că emoțiile sunt sănătoase și că ele sunt o sursă importantă de adaptare la mediu.

Modul în care părinții și educatorii răspund când copilul trăiește o emoție îi modelează acestuia atitudinea față de emoții. Când educatorul și părinții exprimă emoții și își gestionează sănătos emoțiile, copilul învață cum să răspundă emoțiilor. Copilul începe prin a identifica emoția celorlalți prin expresia facială sau tonul vocii. Mai târziu învață să facă legătura între emoție și un comportament sau o situație, cum ar fi "copilul este trist pentru că și-a pierdut jucăria".

Cum poate educatorul să sprijine dezvoltarea emoțională a copilului?

1. Acceptă și remarcă emoțiile copilului.
2. Oferă copilului un mediu sigur de exprimare a emoțiilor. Exprimarea emoțiilor copiilor nu trebuie ridiculizată, criticată, negată sau minimalizată.
3. Încurajează jocurile de tipul mimă sau teatru în care personajele exprimă emoții pentru a familiariza copilul cu exprimarea emoțiilor.
4. Încurajează copilul să exprime emoțiile în cuvinte.
5. Vorbește despre emoțiile celorlalți. Asta îi ajută pe copii să-și înțeleagă propriile emoții.
6. Recompensează copiii când răspund la o emoție prin comportamente sănătoase. De exemplu: stă și se liniștește când este furios, apoi revine la situația pe care trebuie să o rezolve.
7. Sprijină copilul să facă diferența dintre emoție și comportament. "Înțeleg că ești furios, însă a lovi este un comportament nepermis".

Ce nu este recomandat să facă educatorul:

1. Să îl facă pe copil responsabil de propriile lui emoții: "Mă supărați!", „M-ați dezamăgit!"
2. Să exprime emoțiile verbal și nonverbal în prezența copiilor. Autonomia emoțională implică abilitatea de a-și gestiona propriile emoții fără să îi rănească pe ceilalți.

Cauze care stau în spatele emoțiilor.

Înțelegerea cauzalității emoțiilor este un proces destul de dificil datorită tendinței oamenilor de a considera cauza emoției ca fiind un eveniment sau o situație care este în afara lor. Acest lucru poate fi ușurință observat dacă analizăm mesajele pe care le transmitem atunci când exprimăm o anumită emoție sau când le spunem celorlalți cum ne simțim, lăsând să se înțeleagă că ceilalți sunt responsabili de modul în care ne simțim.

În realitate, oameni diferiți care se confruntă cu aceeași situație se simt diferit, deoarece emoția nu este determinată de eveniment în sine, ci de modul în care o persoană interpretează la nivel mental evenimentul respectiv. Dacă emoția ar fi determinată de evenimentul sau situația în sine, atunci, într-un anumit context, toți oamenii ar trebui să simtă la fel.

Emoțiile sunt determinate de modul în care interpretăm o situație și, în consecință, fiecare este responsabil pentru modul în care se simte: " Mă simt în funcție de modul în care gândesc "

Cum învățăm copiii să identifice corect cauza unei emoții?

Identificați situațiile în care copiii trăiesc și exprimă diverse emoții la grupă și transformați-le în oportunități de învățare.

Învățați copiii să exprime emoții folosind mesaje la persoana întâi. (M-am supărat când mi-ai stricat jocul). Arătându-le copiilor modalități adecvate de exprimare a emoțiilor, li se oferă oportunitatea de a se gândi la ceea ce simt și la maniera de exprimare a emoțiilor trăite.

Lăsați copiii să înțeleagă că toate emoțiile sunt valide și acceptabile, ajutându-i să distingă între emoții și modul lor de manifestare.

Validarea emoțională are rolul de a-i face pe copii să gândească că ceilalți înțeleg și acceptă modul în care se simt. **Acceptați emoția copilului ca fiind firească.** Dacă copilul își exprimă emoția într-un mod inadecvat, reamintiți-vă că el face tot ce poate (ce a învățat până acum) în situația dată. Este important să vă spuneți acest lucru ca un element de reamintire.

Observați și descrieți în cuvinte emoția copilului. "Observ că ești vesel "

Validați emoția copilului „Înțeleg că ești supărat pentru că ți-ai stricat jucăria preferată. Ce crezi că ai putea să faci să te simți mai bine?”

Rolul temperamentului în reactivitatea emoțională.

Reacția copiilor la situațiile de zi cu zi diferă în funcție de temperamentul pe care îl au. În aceeași situație, doi copii pot reacționa diferit sub aspectul intensității emoției, duratei de manifestare a pragului de activare și duratei de restabilire a stării de calm.

Dincolo de comportamentele pe care copiii le manifestă atunci când trăiesc o anumită emoție există o serie de diferențe temperamentale mai greu de observat, care țin de modul în care reacționează corpul și mintea copiilor când sunt expuși la anumite situații și care reprezintă fața nevăzută a reactivității emoționale.

BIBLIOGRAFIE:

Vernon, A., (2004) „Dezvoltarea inteligenței emoționale prin educație rațional-emoțională și comportamentală”, Editura ASCR, Cluj-Napoca

Druguș, I., Bârle D., (2008) „Educăm și formăm prin ...povești” Editura Universității Oradea

Lespezeanu M., „Tradițional și modern în învățământul prescolar”. Ed. Omfal Esential. București, 2007

Timpul părinte – copil, pentru dezvoltare armonioasă a relației

prof. înv. primar Simona Stoica

O percepție destul de larg răspândită printre părinți este aceea că grădinița reprezintă un substitut pentru prezența lor în viața. Chiar dacă o relație bună educator-copil este benefică, ea nu poate înlocui importanța timpului pe care îl petrec copiii cu părinții. Presiunile la care sunt supuși părinții la serviciu, timpul pe care trebuie să îl acorde acestor activități intră de multe ori în conflict cu atenția pe care părinții trebuie să o acorde copiilor. Deși poate părea o misiune imposibilă, există metode prin care se poate echilibra situația. De fapt, copiii nu au nevoie de foarte mult timp alocat de părinți, ci este vorba de "calitatea" timpului petrecut cu aceștia. Ei nu au nevoie de jucării scumpe, pentru a compensa lipsa părintelui, sau gesture excentrice. Este suficient ca părintele să profite cât mai mult de oportunitățile pe care le au, pentru a se juca cu copilul, de a ieși la o plimbare, la grădina zoologică, muzeu, de a asculta împreună muzică, de a urmări filme, de a-i citi sau inventa povești. Pentru copii lucrurile cu cea mai mare valoare sunt cele în care părinții investesc emoțional și nu financiar. Aceste activități nu sunt costisitoare, nu răpesc mult timp. În schimb, beneficiile pe termen lung sunt mult mai importante și le oferă părinților fundamental unei relații pozitive cu copilul.

Nu de puține ori auzim remarci de genul "Nu te mai prosti", "Copiii se joacă tot timpul și nu fac nimic util", "Așa nu învață nimic". Aceste atitudini față de joc sunt reflectate și în preferința părinților de a-și ajuta copiii să învețe o serie de deprinderi: numărarea, literele alfabetului, etc. Părinții sunt mult mai interesați de măsura în care copiii sunt pregătiți pentru școală și acordă mai puțină atenție jocului ca modalitate de învățare. Acest lucru face dificilă acceptarea argumentului că jocul nu ar fi o pierdere de timp.

Copiii beneficiază în urma implicării în joc, descoperă lumea înconjurătoare, cum funcționează totul în jurul lor, care sunt regulile, de asemenea influențează modul în care se percep pe ei înșiși și imaginea pe care și-o formează despre propria persoană.

Jocul este esențial pentru dezvoltarea copilului din mai multe puncte de vedere:

Dezvoltarea competențelor emoționale (de exemplu copiii recrează prin joc situații prin care au trecut)

Dezvoltarea competențelor sociale (copiii învață despre cooperare, negociere, împărțirea jucăriilor etc)

Folosirea imaginației și a creativității (copiii își pot asuma diferite roluri, experimentează și explorează scenarii)

Dezvoltarea vocabularului (învățarea cuvintelor noi, inclusiv despre emoții și gânduri se produce mai ales prin conversațiile dintre părinți și copii care au loc în timpul jocului).

Participarea părinților la joc este benefică deoarece astfel pot construi o relație cu copilul lor, bazată pe încredere și afecțiune, stimulând dezvoltarea atașamentului securizant. Părinții trebuie să identifice preferințele copilului, să observe comportamentul copilului în diferite situații de joc. Copiii au nevoie de timp pentru a se juca. Trebuie de evitat folosirea jocului drept modalitate de recompensă pentru alte activități. Implicarea părinților în joc are impact pozitiv mai ales dacă se ține cont și de câteva aspecte, cum ar fi:

- Adultul să imite acțiunile copilului , fără să își impună logica de adult
- Să se țină cont de ritmul în care copilul achiziționează anumite comportamente
- Jocul nu este o competiție
- Copiii trebuie lăsați să își rezolve singuri problemele, a nu se interveni, doar a se colabora, a recurge la un compromis.

Jocul este esențial pentru dezvoltarea copilului din mai multe puncte de vedere:

- Dezvoltarea competențelor emoționale (de exemplu copiii recrează prin joc situații prin care au trecut)
- Dezvoltarea competențelor sociale (copiii învață despre cooperare, negociere, împărțirea jucăriilor etc)
- Folosirea imaginației și a creativității (copiii își pot asuma diferite roluri, experimentează și explorează scenarii)
- Dezvoltarea vocabularului (învățarea cuvintelor noi, inclusiv despre emoții și gânduri se produce mai ales prin conversațiile dintre părinți și copii care au loc în timpul jocului).

Participarea părinților la joc este benefică deoarece astfel pot construi o relație cu copilul lor, bazată pe încredere și afecțiune, stimulând dezvoltarea atașamentului securizant. Părinții trebuie să identifice preferințele copilului, să observe comportamentul copilului în diferite situații de joc. Copiii au nevoie de timp pentru a se juca. Trebuie de evitat folosirea jocului drept modalitate de recompensă pentru alte activități. Implicarea părinților în joc are impact pozitiv mai ales dacă se țin cont și de câteva aspecte, cum ar fi:

- Adultul să imite acțiunile copilului , fără să își impună logica de adult
- Să se țină cont de ritmul în care copilul achiziționează anumite comportamente
- Jocul nu este o competiție
- Copiii trebuie lăsați să își rezolve singuri problemele, a nu se interveni, doar a se colabora, a recurge la un compromis.
- Dezvoltarea vocabularului prin joc.

CICLUL PRIMAR

Stiluri de învățare ale elevilor

prof. înv. primar Corina Cernea

Elevii au stiluri diferite de învățare, iar profesorii pot folosi metode didactice adaptate fiecărui stil pentru a îmbunătăți procesul educațional. Cele mai cunoscute stiluri de învățare sunt:

1. Stilul vizual (învățare prin imagini și reprezentări grafice):

Caracteristici: Elevii preferă diagrame, hărți, culori și imagini pentru a înțelege informațiile.

Metode didactice recomandate: folosirea schemelor, diagramelor și infografiilor, prezentări PowerPoint sau video-uri educative, notițe colorate și organizate grafic

2. Stilul auditiv (învățare prin ascultare și discuții):

Caracteristici: Elevii rețin mai bine informațiile auzite și învață eficient prin explicații orale.

Metode didactice recomandate: explicații verbale și discuții de grup, lectura cu voce tare, podcasturi educaționale și melodii mnemonice

3. Stilul kinestezic (învățare prin mișcare și experiență practică):

Caracteristici: Elevii învață prin activități practice și implicare activă.

Metode didactice recomandate: experimente, jocuri de rol și simulări, exerciții practice și ateliere, învățarea prin mișcare (ex. folosirea gesturilor pentru memorare)

4. Stilul verbal (lingvistic) (învățare prin citire și scriere):

Caracteristici: Elevii preferă să citească, să scrie și să ia notițe.

Metode didactice recomandate: eseuri, jurnale de învățare și fișe de lucru, lecturi suplimentare și rezumate scrise, exerciții de compunere și dezbateri.

5. Stilul logic-matematic (învățare prin raționament și structuri logice).

Caracteristici: Elevii preferă tipare, probleme și structuri organizate.

Metode didactice recomandate: probleme logice, exerciții de analiză și clasamente, hărți conceptuale și organizatori grafici, proiecte care implică clasificare și relații cauzale

6. Stilul social (învățare în grup).

Caracteristici: Elevii preferă să lucreze în echipă și să discute idei cu ceilalți.

Metode didactice recomandate: lucru în perechi sau echipe, proiecte de grup și brainstorming, jocuri educative colaborative

7. Stilul solitar (învățare individuală).

Caracteristici: Elevii preferă să studieze singuri și au nevoie de timp pentru reflecție.

Metode didactice recomandate: exerciții de autoevaluare, studii de caz și teme individuale, jurnale de reflecție și planuri de învățare personalizate

Un profesor eficient combină mai multe metode pentru a se adapta stilurilor de învățare ale elevilor și pentru a face lecțiile cât mai atractive și eficiente.

Forme de organizare a învățării la nivelul clasei I

prof. învă. primar Daniela Bănică

La începutul școlii primare, învățarea trebuie să fie o experiență plăcută și stimulativă pentru elevi. În acest context, formele de organizare a învățării joacă un rol esențial în crearea unui mediu educativ eficient, care să sprijine dezvoltarea intelectuală, emoțională și socială a copiilor. În clasa I, elevii sunt la începutul unei călătorii educaționale care presupune atât învățarea noțiunilor fundamentale, cât și dezvoltarea unor abilități de învățare autonome.

Învățarea frontală este o formă tradițională de organizare a învățării în care profesorul predă în fața clasei, iar elevii ascultă și participă la activități colective. Această formă este utilă mai ales în cazul învățării noțiunilor fundamentale, cum ar fi alfabetul, numerele sau regulile de bază ale matematicii. În cadrul acestei metode, profesorul este liderul activităților educaționale, iar elevii se află într-o poziție pasivă, dar sunt implicați prin răspunsuri și întrebări.

Învățarea în perechi presupune formarea unor grupuri mici de elevi care lucrează împreună la sarcini de învățare. Acest tip de organizare încurajează colaborarea și dezvoltarea abilităților sociale, precum comunicarea, ascultarea activă și rezolvarea de probleme. De asemenea, elevii pot învăța unii de la alții, ceea ce contribuie la o înțelegere mai profundă a materiei. În cadrul acestei metode, elevii pot să își împărtășească ideile, să își explice concepte și să se ajute reciproc, creând un climat de învățare pozitiv și susținător.

Învățarea individualizată se concentrează pe nevoile și ritmul fiecărui elev în parte. La clasa I, acest tip de organizare este esențial pentru a sprijini dezvoltarea personală a fiecărui copil, având în vedere că fiecare are propriul său mod de învățare. Profesorul adaptează activitățile și materialele educaționale în funcție de nivelul de înțelegere al elevilor, astfel încât aceștia să poată progresa conform propriilor abilități. De exemplu, un elev care întâmpină dificultăți într-o anumită materie poate primi exerciții suplimentare sau explicații mai detaliate, în timp ce alți copii pot beneficia de provocări suplimentare pentru a-și dezvolta gândirea critică.

Învățarea în grupuri mici implică formarea unor echipe de elevi care lucrează împreună pentru a rezolva sarcini sau probleme. Această formă de organizare este eficientă în dezvoltarea abilităților de lucru în echipă și în crearea unui mediu de învățare colaborativ. Profesorul poate organiza grupuri pe baza unor teme specifice sau în funcție de nivelul de cunoștințe ale elevilor, iar fiecare grup va lucra pe un proiect sau activitate care să stimuleze gândirea creativă și colaborarea. De asemenea, grupurile mici permit o interacțiune mai directă între elevi și profesor, favorizând astfel o învățare mai profundă.

Învățarea prin joc este o metodă didactică deosebit de eficientă în clasa I, deoarece elevii la această vârstă învață cel mai bine prin activități interactive și creative. Jocurile didactice ajută la consolidarea cunoștințelor în mod plăcut și motivant, stimulând gândirea logică, atenția, memoria și abilitățile de rezolvare a problemelor. Profesorii pot utiliza jocuri care implică mișcare, competiții, jocuri de rol sau chiar activități de învățare online, adaptându-le la temele de învățământ. Astfel, învățarea devine o experiență pozitivă și atractivă pentru elevi.

Învățarea experiențială presupune implicarea elevilor în activități care presupun descoperirea activă a cunoștințelor, prin experimentare și explorare. Aceasta poate include activități practice, excursii sau proiecte care permit elevilor să aplice concepte teoretice în contexte reale. De exemplu, elevii pot învăța despre natura sau despre diferite profesii prin vizite la muzee, grădini botanice sau fabrici, sau prin proiecte ce implică realizarea unor lucruri practice. Această formă de învățare contribuie la dezvoltarea abilității de a rezolva probleme și la înțelegerea realităților din jurul lor.

Învățarea prin colaborare între elevi și părinți - Colaborarea cu părinții este esențială pentru succesul învățării la clasa I. Părinții pot contribui la consolidarea cunoștințelor învățate la școală prin activități suplimentare acasă. În acest sens, profesorii pot sugera activități de învățare care pot fi realizate în familie, cum ar fi citirea unei cărți împreună sau realizarea unor proiecte creative. Aceste activități nu doar că sprijină procesul educațional, dar și consolidează relația dintre școală și familie, creând un mediu de învățare continuu.

Prin urmare, la nivelul clasei I, este esențial să se adopte forme de organizare a învățării care să răspundă nevoilor diverse ale elevilor și să creeze un mediu de învățare stimulat și plăcut. Fie că este vorba despre învățarea frontală, învățarea prin joc, învățarea experiențială sau colaborarea în grupuri mici, fiecare formă de învățare aduce beneficii importante în dezvoltarea elevilor. Astfel, profesorii trebuie să fie creativi și flexibili în aplicarea acestor metode, pentru a asigura o educație de calitate și pentru a sprijini dezvoltarea armonioasă a copiilor în primii lor pași în învățătura școlară.

How to help young learners in their learning journey

prof. Ruxandra Florea

Is there anything that teachers could do to help students in their learning journey? Could we make them get better grades, have better academic performance? According to recent study, it has been demonstrated how beneficial it is for students to help them develop their thinking skills or their “self-regulated learning”, “learning to learn” as part of their meta-cognition process. In other words, we could help them become self managers of their own learning process.

CCFs or “cognitive control functions” is something that people do not have at birth or for some time after that. Dawson and Guare said that “executive skills allow us to organize our behavior over time and override immediate demands in favor of longer-term goals. Through the use of these skills we can plan and organize activities, sustain attention and persist to complete a task. Executive skills enable us to manage our emotions and monitor our thoughts in order to work more effectively. Simply stated, these skills help us to regulate our behavior.” Moreover, there are three CCFs: “the working memory” (the ability to hold information in mind and use it), “inhibitory control” (the process of being able to pay attention without distractions) and “cognitive flexibility” (the ability to master thoughts and impulses so as to resist temptations, distractions and habits and to pause and think before acting).

In the following part, I am going to present a couple of activities that could be used in class to practice the functions mentioned earlier in this article. The first example would be how the so popular “Simon Says” game could be adapted for the cognitive flexibility function. When playing the game, teachers could change the rules of the game to Tom, Jennifer and so on. Once teachers have changed the rules, challenge students’ cognitive flexibility by still using Simon says at times and make sure students focus on their own performance.

Another practical activity for inhibitory control is a mindfulness activity where they need to close their eyes, listen to some instructions given, listen to all the sounds they can hear from outside the classroom, observe their own breathing and then do a creative task.

Furthermore, “the N-back Task” is another example for the meta-cognition process in which students can train their working memory. Here, students are presented a sequence of items, like letters or words, one at a time. Then they have to indicate whether the item they are shown is the same item they were shown “n” items ago.

I strongly believe that learning happens when people have to think hard and that just because they are busy does not mean they are learning anything, it also has to be something meaningful. These ideas could be linked to the 21st century like skills – creative thinking, critical thinking, learning to learn, communication, collaboration, social responsibilities and emotional development.

Bibliography:

Dehaene, S. *How we learn.*, Penguin Random House.

MR Watson, Silvana. “The Role of Executive Functions in Classroom Instruction of Students with Learning Disabilities.” *International Journal of School and Cognitive Psychology*, vol. 03, no. 01, 2016, <https://doi.org/10.4172/2469-9837.1000167>.

Adaptarea la clasa pregătitoare

prof. învă. primar Crețu Cătălina

Clasa pregătitoare, greșit numită și „clasa zero”, reprezintă un an crucial în educația copilului. Clasa pregătitoare este obligatorie, conform legii din România, și are rolul de a facilita tranziția copiilor către mediul școlar formal. Prin joc liber sau educativ, prin activități interactive sau desfășurate în mod tradițional, clasa pregătitoare îi ajută pe copii să se familiarizeze cu structura unei zile de școală și cu regulile acesteia. Este un an pregătitor pentru clasa întâi. Adaptarea la clasa pregătitoare este un proces important pentru copii și reprezintă o provocare pentru învățători și părinți. Modul în care cei mici se adaptează la noul mediu școlar va influența pentru totdeauna atitudinea acestora față de școală și rezultatele ulterioare obținute la învățătură.

Adaptarea la clasa pregătitoare se desfășoară pas cu pas și variază de la un copil la altul. Este important ca învățătorul să țină cont de particularitățile individuale ale fiecărui copil pentru a oferi experiențe școlare motivante. Pentru ca aceste experiențe să fie în folosul copiilor, cadrele didactice ar trebui să respecte câteva recomandări:

1. **Mediul educațional** – trebuie să fie prietenos, plin de afecțiune, să fie propice dezvoltării unor relații armonioase între copii, dar și între învățătoare și copii.
2. **Sprijin** – învățătorul trebuie să fie atent la nevoile individuale ale fiecărui copil și să ofere sprijin acolo unde este nevoie.
3. **Comunicarea cu părinții** – este necesar să existe o comunicare eficientă cu părinții. Învățătorul trebuie să ofere feedback permanent, dar și să primească feedback din partea părinților.

Adaptarea la mediul școlar și la reguli

În clasa pregătitoare, copiii sunt învățați să respecte un orar stabilit, să colaboreze cu ceilalți și să se integreze într-un grup. Cadrele didactice pot implementa reguli clare, pe înțelesul copiilor și constante. Comunicarea eficientă și consecventă în explicarea regulilor, poate facilita adaptarea copiilor la mediul școlar. În ceea ce privește adaptarea la programul școlar și la activitățile școlare sunt deosebiri între copii. Cei ce au frecventat grădinița se vor adapta mai ușor. Mai sunt și copii care, din diverse motive (boli, adaptare greoaie) nu au mers frecvent la grădiniță. Aceștia, când vin prima dată la școală, pot manifesta teamă pentru că trebuie să rămână aici singuri.

Respectarea programului zilnic este o cerință obligatorie pentru copii. Părinții, îndrumați de învățători, trebuie să le explice cu răbdare normele Regulamentului școlar. Dacă familia nu le explică copiilor regulile și insistă ca aceștia să meargă la școală fără să înțeleagă de ce, copilul va încerca să evite școala.

Dezvoltarea competențelor de bază

Dezvoltarea competențelor sociale – mulți copii intră pentru prima dată în contact cu un număr mai mare de persoane, ceea ce poate fi copleșitor și poate crea dificultăți în interacțiunea în cadrul grupurilor. Pentru o bună integrare socială putem folosi: activitățile de grup, activitățile interactive și chiar jocul liber organizat.

Dezvoltarea motricității – la această vârstă, nu toți copiii au încheiat procesul de dezvoltare a motricității. Dezvoltarea deprinderilor motrice este o condiție de bază pentru reușita școlară, dar și pentru creșterea autonomiei și independenței în desfășurarea celorlalte activități complementare școlii.

Adaptarea la mediul școlar și la reguli

În clasa pregătitoare, copiii sunt învățați să respecte un orar stabilit, să colaboreze cu ceilalți și să se integreze într-un grup. Cadrele didactice pot implementa reguli clare, pe înțelesul copiilor și constante. Comunicarea eficientă și consecventă în explicarea regulilor, poate facilita adaptarea copiilor la mediul școlar. În ceea ce privește adaptarea la programul școlar și la activitățile școlare sunt deosebiri între copii. Cei ce au frecventat grădinița se vor adapta mai ușor. Mai sunt și copii care, din diverse motive (boli, adaptare greoaie) nu au mers frecvent la grădiniță. Aceștia, când vin prima dată la școală, pot manifesta teamă pentru că trebuie să rămână aici singuri.

Respectarea programului zilnic este o cerință obligatorie pentru copii. Părinții, îndrumați de învățători, trebuie să le explice cu răbdare normele Regulamentului școlar. Dacă familia nu le explică copiilor regulile și insistă ca aceștia să meargă la școală fără să înțeleagă de ce, copilul va încerca să evite școala.

Dezvoltarea competențelor de bază

Dezvoltarea competențelor sociale – mulți copii intră pentru prima dată în contact cu un număr mai mare de persoane, ceea ce poate fi copleșitor și poate crea dificultăți în interacțiunea în cadrul grupurilor. Pentru o bună integrare socială putem folosi: activitățile de grup, activitățile interactive și chiar jocul liber organizat.

Dezvoltarea motricității – la această vârstă, nu toți copiii au încheiat procesul de dezvoltare a motricității. Dezvoltarea deprinderilor motrice este o condiție de bază pentru reușita școlară, dar și pentru creșterea autonomiei și independenței în desfășurarea celorlalte activități complementare școlii.

Dezvoltarea cognitivă – copiii trebuie să se adapteze la un număr mare de informații și la o serie de cerințe mai complexe decât cele din perioada grupei mari de la grădiniță (și ea obligatorie) . Cadrele didactice pot utiliza metode de învățare interactive și ludice pentru ca procesul educațional să fie mai plăcut. Este important să se țină cont de faptul că la această vârstă informațiile sunt mai ușor de acumulat prin joc.

Adaptarea la noile norme de desfășurare a lecțiilor școlare, păstrarea ordinii și disciplinei, îndeplinirea sarcinilor, păstrarea atenției este dificilă. O observație prea aspră făcută de învățătoare în primele zile poate fi o rană morală de durată la copii. Pot să apară fobii, spaima, coșmaruri. Adaptarea se face treptat, cu răbdare și tact.

Bibliografie:

„Psihologia vârstelor” – Tinca Crețu, ed. Polirom, 2009, Iași

https://www.isjbraila.ro/file_comp/resedu/1703038351_Gheorghiu%20Paula%20-Provocari%20%C8%99i%20solu%C8%9Bii%20pentru%20cadrele%20didactice%20care%20lucreaza%20cu%20copiii%20de%20la%20clasa%20pregatitoare.pdf

Rolul managerului într-o instituție de învățământ

prof. înv. primar Cătălina Cuțar

Necesitatea unui management performant este specifică oricărui domeniu, inclusiv cel educațional. În acest sens, Gherguț (2007) vorbește despre importanța „regulii celor 4 C” necesară în conduita și practica fiecărui manager.

Această regulă prezintă patru caracteristici comune necesare realizării unui management performant și anume: **coerența, curaj, claritate și considerație**. În ceea ce privește **coerența**, autorul consideră că un manager trebuie să o stabilească între vorbe și fapte, între decizii, obiectivele propuse și mijloacele alocate. Un manager coerent în activitățile sale, indiferent de stilul adoptat, este un manager a cărui legitimitate este rar contestată.

Referitor la **curaj**, Gherguț precizează că acesta, alături de inteligență, definește prima calitate a managerului. A avea curaj semnifică în cazul managementului a lua decizii, a spune atât ce se dorește, cât și ce nu se dorește, ce merge și ce nu merge, a aprecia pozitiv sau negativ activitatea membrilor organizației. Curajul este descris, în acest caz, ca fiind sinonim cu voința, tenacitatea, perseverența, dar și ca manifestându-se sub formă de rezistență la numeroase presiuni venite atât din interiorul organizației, cât și din exteriorul acesteia.

Al treilea „C”, așa cum precizează autorul, reprezintă **claritatea** văzută ca necesitatea informării clare a personalului și practicarea transparenței în raporturile dintre manager și subordonați. Astfel, claritatea vizează clarificarea misiunii organizației și a „regulilor jocului”, precizarea opțiunilor strategice și a obiectivelor care trebuie urmărite și comunicarea periodică în ceea ce privește activitatea organizației.

Considerația presupune acordarea de atenție personalului din unitate, ascultare și respect, rezervarea timpului necesar pentru a întâlni și asculta fiecare colaborator, evitarea manifestărilor de dispreț pentru activități mai puțin valoroase, valorizarea ideilor și propunerilor venite din partea subordonaților.

Rolul managerului de școală este esențial pentru buna funcționare a instituției educaționale. Prin urmare, acesta joacă un rol complex, care implică abilități de leadership, organizare, comunicare și gestionare eficientă a resurselor pentru a asigura succesul școlii și al elevilor.

Bibliografie:

1. Bush, T. (2015). Leadership și management educațional. Iași: Polirom.
2. Chivu, R. (2008). Elemente generale de managementul educației. București: Meronia.
3. Gherguț, A. (2007). Management general și strategic în educație. Ghid practic. Iași: Polirom.
4. Iosifescu, C. Ș., Nedelcu, A. & Palade, E. (2009). Management instituțional și management de proiect. București: Educația 2000+.

Locul și rolul limbii române în ciclul primar

prof. înv. primar Grațiela Dicu

Curriculum-ul Național pentru învățământul primar promovează o viziune nouă asupra însușirii limbii și literaturii române de către elevii din clasele primare. Modelul de organizare și desfășurare (proiectare, evaluare) a noii viziuni privind parcursul didactic în învățarea limbii și literaturii române este numit "comunicativ-funcțional". Întregul demers face parte din "reforma curriculară", care centrează procesul didactic pe conceptul de curriculum.

Se înțelege prin curriculum, în sens larg, "ansamblul proceselor educative și al experiențelor de învățare prin care trece elevul pe durata parcursului său școlar", iar în sens restrâns, un "ansamblu al acelor documente școlare de tip reglator, în cadrul cărora se consemnează datele esențiale privind procesele educative și experiențele de învățare pe care școala le oferă elevului", după cum menționează Miron Ionescu în *Educația și dinamica ei* (1998), dar și Dorel Ungureanu în *Educație și curriculum* (1999), Constantin Cucoș, în *Pedagogie* (1998), Sorin Cristea în *Dicționar de pedagogie* (2000), ori Ion Al. Dumitru în *Educație și învățare* (2001).

Curriculum-ul Național propune o serie de termeni noi, acoperind realități schimbate și determinând mentalități transformabile. Conceptele cu efecte metodologice sunt următoarele: cicluri curriculare, arii curriculare, curriculum nucleu, obiective-cadru, obiective de referiță, standarde de performanță, schema orară, descriptori de performanță. La acestea, învățarea limbii și literaturii române presupune extinderea unor componente ale comunicării spre capacități de emiter-recepționare (orală și scrisă), după cum urmează:

- recepționarea mesajului oral (ascultarea)
- exprimarea orală (vorbirea);
- recepționarea scrisului (citirea);
- exprimarea scrisă (scrierea).

Le vom defini pe rând, imprumutând semnificația de reper a autorilor Curriculum-ului (devenit document normativ):

- Ciclurile curriculare sunt "periodizări ale școlarității, stabilite pe baza unor obiective comune; CICLUL de dezvoltare (clasele II, IV) s.c.l.
- curriculum nucleu se exprimă în obiective, conținuturi și număr de ore, valabile pentru întregul proces de învățământ primar. Totodată, curriculum nucleu are în vedere "realizarea standardelor de performanță, devenind normă și obligativitate, fiind referențial pentru evaluarea prin concursuri sau examene naționale".
- Obiective de referință cuprind "rezultatele așteptate ale învățăturii pe parcursul unui an de studiu; ele se exprimă într-un inventar de capacități care este necesar să fie realizate de către fiecare elev promovabil".
- Standardele curriculare de performanță au caracter normativ, fiind echivalente pentru toți elevii ajunși la sfârșitul unor cicluri (trepte) de școlaritate. Standardele curriculare de performanță consemnează nivelul mediu de asimilare a cunoștințelor ("a ști"), competențele ("a ști să faci") și atitudinile ("a ști să fii"), exprimate în rezultatele așteptate ale învățării. În principiu, standardele curriculare de performanță cuprind repere de nivel pentru evaluări școlare la sfârșit de ciclu curricular, fiind constituite ca un sistem unitar de cerințe.

- Schema orară cuprinde varianta planului-cadru de învățământ pentru care a optat învățătoarea sau fiecare grup de clase. Pentru că planul de învățământ este flexibil, flexibilitate întreținută de disciplinele opționale, fixarea anuală a acestuia se constituie în schema orară a clasei respective. Sintetic, aceasta se exprimă în orar, dar fiecare învățător are posibilitatea de a alege un tip diferit de organizare a procesului didactic în funcție de opțiune: curriculum nucleu, curriculum aprofundat, curriculum extins.

- Descriptorii de performanță (ca și concept) descind din înlocuirea măsurii evaluării (din notare cifrică) cu calificative. Pentru ajutorarea dascălului de a realiza o clasificare (foarte bine, bine, suficient, insuficient) cât mai exactă a fiecărui elev, rezultate școlare așteptate sunt "descrise" sub formă de "capacități și subcapacități esențiale pe care elevii trebuie să le demonstreze după anumite perioade de instruire". De regula, capacitățile (subcapacitățile) corespund obiectivelor (cadru și de referință) din curriculum.

Viziunea comunicativ - funcțională de învățare a limbii și literaturii române în învățământul primar are în vedere ideea că cele patru deprinderi/capacități (ascultarea, vorbirea, citirea, scrierea) sunt integratoare, intradisciplinare, adică în fiecare moment al învățării se realizează "din toate", fiind astfel împărțite numai din rațiuni metodologice și explicative. Ele au în vedere asimilarea capacităților de comunicare biunivocă, reciprocă dintre emițător și receptor, ascultător și exprimător, dintre înțelegere și exprimare. Curriculum-ul de limba și literatura română reprezintă o componentă fundamentală a procesului de învățare oferit elevilor în contextul școlarității obligatorii.

Activitățile extrașcolare și importanța lor. Exemple de bune practici

prof. înv. primar Florența Protopopescu

Activitățile extrașcolare reprezintă calea spre întărirea relației profesor-elev, în absența clopoțelului și a lecției cu durată fixă, conform orarului. Atmosfera din timpul acestor activități este una specială, fiind trăită atât de elevi, cât și de profesori cu sentimentul câștigării unor experiențe noi.

Copiii sunt veseli, dornici de a participa la orice acțiune, de a experimenta sau exersa, iar profesorii sunt dispuși să socializeze cu elevii lor într-un context non-formal, atipic, dar inovator, destins, prielnic pentru cunoaștere și fixarea unor relații poate mai „umane”, mai apropiate decât se pot stabili în cadrul unei ore de curs.

Un exemplu de bune practici privind activitățile extrașcolare îl reprezintă cele două programe- „Școala Altfel” și „Săptămâna Verde” pe care le desfășurăm în fiecare an și sunt așteptate cu nerăbdare de elevii școlii noastre, Liceul Teoretic Just 4 Kids. Impactul cel mai bun îl au excursiile, elevii fiind entuziasmați, iar cadrele didactice le pot cunoaște astfel mai bine nevoile, spiritul de echipă și modul de comportament în afara școlii. Elevii doresc astfel de activități, ei nemaifiind stresați de activități școlare, de clopoțel, de teste și teme.

Vizitele la muzee, expoziții, monumente și locuri istorice, case memoriale, constituie un alt mijloc de a cunoaște și prețui valorile culturale, folclorice și istorice ale poporului nostru prin activități ce se pot desfășura în cadrul acestor programe. Ele oferă elevilor prilejul de a observa obiectele și fenomenele în starea lor naturală, procesul de producție în desfășurarea sa, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local, național, de viața și activitatea unor personalități de seamă ale științei și culturii naționale și universale, relațiile dintre oameni și rezultatele concrete ale muncii lor, stimulează activitatea de învățare, întregesc și desăvârșesc ceea ce elevii acumulează în cadrul lecțiilor.

Activitățile sportive și artistico - plastice stimulează și orientează elevii spre unele domenii de activitate: sport, muzică, poezie, pictură. Excursiile școlare contribuie la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării, la educarea dragostei, respectului pentru frumosul din natură, dar și artă și cultură. Activitățile de acest gen au o deosebită influență formativă și au la bază toate formele de acțiuni turistice. În cadrul activităților organizate în mijlocul naturii, copiii se confruntă cu realitatea și percep activ, prin acțiuni directe obiecte, fenomene, locuri.

Ca urmare a plimbărilor, a excursiilor în natură, copiii pot reda apoi cu mai multă creativitate și sensibilitate, imaginea realității, în cadrul activităților de desen și modelaj , iar materialele pe care le culeg, ar putea fi folosite în activitățile practice, în jocurile de creație. La vârsta școlară, copiii sunt foarte receptivi la tot ce li se arată sau li se spune în legătură cu mediul înconjurător.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru copii. Acestea le oferă posibilitatea să demonstreze practic ce au învățat la școală, sau acasă, să deseneze, să confecționeze modele variate, să-și arate abilitățile și aptitudinile sportive etc.

Dacă aceste concursuri sunt organizate într-o atmosferă plăcută ,vor stimula spiritul de inițiativă , dar și de echipă, al elevului, îi vor oferi ocazia să se integreze în diferite grupuri pentru a duce la bun sfârșit exercițiile și astfel vor asimila mult mai ușor toate cunoștințele.

Toate aceste activități extrașcolare formează comportamente sănătoase, constituind sursa de interacțiune între elevi, între elevi și dascăl, contribuind la dezvoltarea capacității de și cooperare și la cultivarea respectului față de sine și față de ceilalți.

Bibliografie

Cristea, Sorin, Dicționar de termeni pedagogici, E.D.P, București, 1998

Chină, Remus Managementul Calității în Învățământul Preuniversitar –referinte, modele, tehnici, instrumente, Editura

Valențele educative ale jocului de șah

prof. înv. primar Corina Jianu

După numeroase studii realizate de-a lungul timpului, referitoare la beneficiile jocului de șah, se constată că practicarea acestui "joc al minții", contribuie semnificativ la dezvoltarea proceselor cognitive umane prin:

- îmbunătățirea memoriei- prin elementele vizuale, marcate prin poziția pieselor și prin anticiparea mișcărilor;
- dezvoltarea logicii- numeroși participanți la studiile realizate, jucători de șah, au menționat faptul că sunt mai siguri pe ei în luarea deciziilor;
- îmbunătățirea observației și a analizei- pornind de la situațiile întâlnite pe tabla de șah, jucătorii acționează și în viața de zi cu zi cu o mai mare precizie.
- respectarea regulilor și îmbunătățirea procesului de gândire.

Performanța în lectură poate avea la bază jocul de șah. În anii 1990-1992, a fost realizat un studiu în New York, în urma căruia s-a constatat că, între grupul experimental (de șah) și grupul de control (elevi care aveau suplimentar și ore de lectură), s-au obținut rezultate remarcabile, statistic, ale elevilor ce făceau parte din grupul experimental. Studiul a evidențiat următoarele aspect semnificative: întărește capacitatea de concentrare, contribuie la creșterea stimei de sine, accentuează perseverența, contribuie la o acceptare mai ușoară a înfrângerii, pune accent pe dezvoltarea responsabilității și pe asumarea eșecului și căutarea soluțiilor. Spiritul de echipă este, de asemenea, potențat, iar rezultatele școlare la disciplinele matematică și limba engleză au fost îmbunătățite. Abilitățile de comunicare s-au îmbunătățit considerabil. Toate acestea reprezintă cea mai bună modalitate prin care practicarea acestui sport în școli să fie luată mult mai în serios și implementată la nivelul fiecărei clase.

Jocul de șah este dovedit, prin studii și cercetări, că reprezintă un instrument educational eficient pentru toți elevii, de toate vârstele, chiar și pentru copiii cu dizabilități. Cu cât jocul de șah este practicat mai devreme, cu atât performanța poate fi mai semnificativă.

Cei 4C ai colaborării: un cadru esențial pentru succesul echipei

prof. înv. primar Oana Alexandru

Colaborarea este fundamentul succesului în echipe și organizații, iar cei 4C – comunicare, cooperare, coordonare și rezolvarea conflictelor – reprezintă pilonii pe care se construiește acest proces. Fiecare element. joacă un rol crucial în asigurarea unui mediu de lucru eficient și armonios.

Comunicarea este piatra de temelie a colaborării. O echipă care comunică deschis și clar își aliniază mai ușor obiectivele și așteptările. Transmiterea de informații relevante, exprimarea ideilor și ascultarea activă sunt esențiale pentru evitarea neînțelegerilor și menținerea unei conexiuni puternice între membri.

Cooperarea implică implicarea activă a tuturor pentru a atinge un scop comun. Aceasta se bazează pe încredere, respect reciproc și dorința de a lucra împreună, lăsând deoparte interesele individuale în favoarea interesului colectiv. Cooperarea sporește motivația și creează un sentiment de apartenență.

Coordonarea are rolul de a organiza eforturile și resursele echipei pentru a evita redundanțele sau confuziile. Printr-o distribuire clară a responsabilităților și stabilirea unor procese bine definite, echipa își poate atinge obiectivele mai eficient și mai rapid.

Rezolvarea conflictelor este inevitabilă într-un mediu colaborativ, dar o abordare constructivă poate transforma un dezacord într-o oportunitate de învățare. Gestionarea conflictelor cu empatie și echilibru asigură menținerea relațiilor sănătoase și păstrează concentrarea pe obiectivele comune.

În concluzie, cei 4C ai colaborării oferă un cadru clar și practic pentru a construi echipe solide și eficiente. Implementarea lor contribuie la crearea unui mediu de lucru pozitiv, în care creativitatea și productivitatea prosperă.

Specificul formării noțiunilor gramaticale în învățământul primar

prof. inv. primar Andreea Olaru

Limba este nu doar ca un instrument de transmitere a cunoștințelor, ci și un mijloc de formare a gândirii și comunicării eficiente. Rolul școlii este de a ajuta elevul să conștientizeze și să aplice corect și expresiv limba, învățându-l nu doar să memoreze noțiuni, ci să le folosească într-un mod funcțional și creativ.

Aceasta reflectă o abordare modernă a învățământului, care pune accent pe dezvoltarea abilităților cognitive și de comunicare ale elevului, pregătindu-l astfel pentru a gândi critic și a interacționa eficient în diverse contexte. Fragmentul descrie procesul de formare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor în limba română, subliniind etapele esențiale care se desfășoară în ciclul primar. Aceste etape sunt:

În procesul formării cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor de limba română, în ciclul primar se disting următoarele etape:

1. Etapa familiarizării cu noțiunile de limbă (clasele I și a II-a) - în această fază, elevii interacționează cu noțiuni gramaticale într-un mod intuitiv, fără a le denumi sau defini în mod formal. Accentul se pune pe utilizarea limbii într-un context practic și pe dezvoltarea unei baze lingvistice de înțelegere.

2. Etapa formării primelor noțiuni propriu-zise de limbă (clasele a III-a și a IV-a) - elevii încep să învețe noțiuni gramaticale specifice, pe baza unor reguli și definiții, având la dispoziție experiența dobândită anterior prin utilizarea orală a limbii. Acesta este momentul în care se consolidează înțelegerea științifică a limbii române.

De asemenea, procesul de predare-învățare se bazează pe sistemul concentric, care presupune o învățare gradată, în care fiecare noțiune gramaticală este abordată în mai multe etape, fiind reluată și aprofundată. Scopul acestui sistem este nu doar de a cunoaște teoretic limba, ci și de a permite elevilor să aplice regulile și noțiunile în vorbire și în scris, formându-le deprinderile necesare pentru o utilizare corectă și expresivă a limbii.

Specificul operării cu noțiunile gramaticale impune anumite cerințe, a căror respectare face mai ușor procesul de formare și consolidare a lor:

1. Pornirea de la enunțuri/text - este esențial ca învățarea noțiunilor gramaticale să se bazeze pe texte sau enunțuri, nu pe imagini sau obiecte, pentru a evita o gândire prea concretă. Cuvintele și structurile gramaticale trebuie analizate în contextul lor natural de utilizare, adică în propoziții sau fraze care formează un mesaj complet, pentru a înțelege cum funcționează limbajul în comunicare.

2. Participarea activă a elevilor la elaborarea definițiilor - elevii trebuie să fie implicați activ în formularea definițiilor și regulilor gramaticale, folosind materialul lingvistic studiat. Prin analizarea unui număr mare de exemple, elevii ajung să descopere, de obicei, regula generală, ceea ce facilitează înțelegerea și însușirea acesteia.

3. Legătura între noțiunile gramaticale - înțelegerea noțiunilor gramaticale devine mai clară atunci când elevii învață legăturile dintre ele. De exemplu, noțiunea de adjectiv este înțeleasă mai bine în raport cu substantivul, iar subiectul nu poate fi înțeles fără raportare la predicat. În acest fel, elevii pot construi o viziune mai cuprinzătoare și mai integrată asupra limbii.

4. Utilizarea corectă a întrebărilor - întrebările pot fi un instrument util în analiza gramaticală, dar trebuie utilizate cu discernământ. Folosirea excesivă a întrebărilor (precum „ce fel de?” sau „care?”) poate duce la o aplicare mecanică a regulilor gramaticale, fără o înțelegere reală a relațiilor dintre cuvinte. De exemplu, un cuvânt poate fi identificat greșit ca adjectiv doar pentru că răspunde unei întrebări, dar acest lucru nu reflectă în mod corect funcția sa gramaticală.

5. Formarea gândirii gramaticale - un obiectiv important al predării limbii române este dezvoltarea unei gândiri „gramaticale” la elevi, adică abilitatea de a înțelege și opera cu noțiuni gramaticale la un nivel înalt de abstractizare și generalizare. Acesta presupune nu doar memorarea regulilor, ci și aplicarea lor corectă în comunicarea zilnică.

Aceste principii sunt esențiale pentru ca elevii să dezvolte o înțelegere profundă și practică a limbii române, având ca scop nu doar cunoașterea teoretică a gramaticii, ci și aplicarea acesteia într-un mod conștient și flexibil.

BIBLIOGRAFIE:

Barbu Marian – *Metodica predării limbii și literaturii române, învățământul primar*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2003

Mitu Florica – *Metodica predării-învățării integrate a limbii și literaturii române în învățământul primar*, Editura Humanitas Educațional, București, 2006

Nuță Silvia – *Metodica predării limbii române în clasele primare*, Editura Aramis, București, 2000

Transformarea educației cu ajutorul tehnologiei

prof. înv. primar Amelia Miu

În ultimele decenii, educația a suferit o serie de schimbări semnificative, iar unul dintre cele mai importante domenii în care se resimt aceste transformări este evaluarea școlară. Cu toate că sistemele educaționale din întreaga lume au evoluat, la nivelul învățământului primar schimbările sunt și mai vizibile. Evaluarea a trecut printr-o revoluție tehnologică care a avut un impact profund asupra felului în care învățăm și măsurăm progresul elevilor. Tehnologia joacă acum un rol central în această schimbare, iar aplicarea acesteia în evaluare este un pas esențial pentru modernizarea educației.

Este evident că învățământul tradițional nu mai răspunde în totalitate nevoilor elevilor din zilele noastre. Curriculumul tradițional nu mai rezonază cu realitățile societății moderne și nu este suficient pentru a pregăti tinerii pentru provocările unei lumi în continuă schimbare. De aceea, evaluarea, ca metodă de măsurare a progresului elevilor, trebuie să evolueze. Schimbarea este necesară pentru a răspunde unui sistem educațional tot mai diversificat, care pune accent nu doar pe acumularea de cunoștințe, ci și pe dezvoltarea competențelor și abilităților esențiale. În acest context, tehnologia a devenit un aliat puternic. În ultimii ani, educația digitală a pătruns în școli cu o rapiditate remarcabilă, iar evaluarea nu a rămas imună la acest proces. Instrumentele digitale oferă profesori și elevi o gamă variată de opțiuni care pot transforma modul în care sunt evaluate cunoștințele și abilitățile elevilor.

Evaluarea digitală a adus multiple avantaje în învățământul primar. Un prim beneficiu semnificativ este că tehnologia permite o evaluare continuă și personalizată. În loc să aștepte un examen final, elevii pot fi evaluați pe parcursul întregului an, iar progresul lor poate fi monitorizat în timp real. Acest lucru ajută la identificarea rapidă a eventualelor lacune în înțelegerea materialului și permite intervenții rapide din partea cadrelor didactice. Mai mult decât atât, evaluarea digitală oferă elevilor posibilitatea de a învăța prin metode interactive, cum ar fi jocuri educaționale, aplicații sau teste online. Aceste metode sunt mult mai atractive pentru copii, stimulându-le interesul pentru învățătura și ajutându-i să își exprime mai ușor cunoștințele.

Înlocuirea sistemului tradițional de notare cu calificative și renunțarea la premiile fizice în favoarea diplomelor sau altor distincții nu sunt doar decizii administrative, ci reflectă o schimbare profundă în modul în care privim educația. Evaluarea nu mai este un simplu test de cunoștințe, ci un proces continuu care pune accent pe dezvoltarea globală a elevului, încurajând progresul constant și nu doar succesul punctual.

Implementarea acestor schimbări nu a fost fără dificultăți. Unele școli se confruntă încă cu rezistență la schimbare din partea cadrelor didactice sau a părinților. Totuși, este important să subliniem că acest proces este inevitabil și necesar pentru a construi un sistem educațional mai adaptabil și mai eficient. În plus, implementarea tehnologiilor digitale necesită formarea continuă a cadrelor didactice și accesul la resurse tehnologice adecvate. Odată cu integrarea completă a acestor instrumente, educația va deveni mai accesibilă, mai echitabilă și mai captivantă pentru elevi.

Schimbările din evaluarea învățământului primar sunt doar un pas în transformarea sistemului educațional, iar tehnologia joacă un rol esențial în acest proces. De la evaluarea continuă, până la utilizarea aplicațiilor digitale care fac învățarea mai interactivă și interesantă, toate aceste inovații contribuie la construirea unui viitor educațional mai adaptat nevoilor elevilor din generația prezentă. Evaluarea digitală este o direcție esențială în această transformare, iar învățământul primar, ca temelie a educației, trebuie să rămână în fruntea acestui proces de modernizare.

Bibliografie:

<https://www.librariaonline.ro/rasfoieste-editie-digitala/perspective-inovative-ale-evaluarii-in-invatomantul-primar-evaluarea-digitala-manolescu-marin-universitara-attachment-1.pdf>

Văideanu S., *Probleme ale educației în învățământul românesc: o analiză critică*. Editura Didactică și Pedagogică, 1989

Specificul elevului de clasa pregătitoare

prof. înv. primar Ellery Radu

Clasa pregătitoare reprezintă o etapă importantă în dezvoltarea copilului, marcând tranziția de la grădiniță la școala primară. Elevii de această vârstă au caracteristici specifice din punct de vedere cognitiv, emoțional și social, aceștia solicitând mai mult sprijin și atenție până se obișnuiesc cu noul mediu din care vor face parte.

Elevul de clasa pregătitoare se află într-un proces activ de explorare și descoperire. Curiozitatea la această vârstă este foarte mare, iar învățarea are loc prin jocuri și activități practice. Capacitatea de concentrare este încă limitată și în dezvoltare, motiv pentru care lecțiile trebuie să fie scurte, dinamice și interactive. Elevul are nevoie de exemple vizuale și activități palpabile pentru a înțelege noțiunile noi învățate.

Pe plan emoțional, elevul de clasa pregătitoare poate trece printr-o perioadă de adaptare dificilă, deoarece este prima experiență într-un mediu școlar formal. Are nevoie de sprijin emoțional, încurajare și o atmosferă prietenoasă pentru a se simți în siguranță. Socializarea cu colegii este esențială în această etapă, însă pot apărea dificultăți în gestionarea emoțiilor și a relațiilor cu colegii săi. Cadrele didactice trebuie să-i învețe pe copii reguli de comportament și modalități de colaborare eficiente.

Pentru a răspunde nevoilor elevilor de clasa pregătitoare, profesorii utilizează metode noi de învățare la clasă, activități practice și povești. Rutina zilnică și programul structurat sunt importante pentru a crea un sentiment de stabilitate, acestea fiind bine definite doar prin reguli impuse la clasă și respectate de elevi. De asemenea, este foarte importantă implicarea părinților și colaborarea acestora cu cadrele didactice pentru a susține progresul copilului.

În concluzie, specificul elevului de clasa pregătitoare este reprezentat de nevoia de joc, explorarea mediului înconjurător și siguranță emoțională. Adaptarea treptată la cerințele școlii, într-un mediu stimulant și prietenos, contribuie la formarea unei baze solide pentru viitorul său academic și personal.

Bibliografie:

<https://revistaprofesorului.ro/specificul-invataarii-la-elevul-din-clasa-pregatitoare-si-clasa-i/>

<https://edict.ro/tranzitia-de-la-clasa-pregatitoare-la-clasa-i/>

Comunicarea paraverbală. Artă de a transmite mesaje dincolo de cuvinte

prof. înv. primar Silvia Dobrescu

Comunicarea este unul dintre aspectele fundamentale ale interacțiunii umane, iar aceasta nu se limitează doar la cuvintele pe care le folosim. În cadrul unei conversații, semnificația și impactul unui mesaj pot fi influențate semnificativ de modul în care este transmis. Aici intervine comunicarea paraverbală — o dimensiune esențială a comunicării care se referă la modul în care spunem ceva, mai degrabă decât la ceea ce spunem.

Comunicarea paraverbală se referă la toate acele elemente ale vorbirii care însoțesc cuvintele și care contribuie la transmiterea unui mesaj. Aceste elemente includ tonul vocii, volumul, ritmul, intonația, accentul și pauzele din discurs. Fiecare dintre aceste aspecte paraverbale poate schimba sensul unui mesaj și poate influența modul în care acesta este perceput de către receptor. Tonul și intonația pot clarifica sau modifica semnificația cuvintelor rostite. De exemplu, o propoziție simplă precum "Mă bucur să te văd" poate exprima entuziasm, ironie sau indiferență, în funcție de tonul vocii.

Emoțiile noastre sunt adesea transmise mai puternic prin intermediul comunicării paraverbale decât prin cuvinte. Un ton ridicat poate indica furie, în timp ce un ton blând poate sugera afecțiune sau calm. Comunicarea paraverbală poate astfel să dezvăluie adevăratele noastre sentimente, chiar și atunci când încercăm să le ascundem. Pauzele, ritmul și accentul pot ajuta la structurarea discursului și la sublinierea ideilor principale, facilitând astfel înțelegerea mesajului. De exemplu, o pauză bine plasată poate pregăti auditoriul pentru o informație importantă sau poate permite receptorului să proceseze ceea ce tocmai a auzit. Modul în care ne exprimăm poate influența percepția celorlalți asupra noastră.

Un discurs fluent, cu un ton adecvat și un ritm potrivit, poate transmite încredere și competență, în timp ce un discurs ezitant sau un ton nepotrivit poate sugera nesiguranță sau lipsă de sinceritate. Tonul poate varia de la cald și prietenos la rece și distant. Este un indicator esențial al atitudinii vorbitorului față de subiectul discutat sau față de interlocutor. Volumul vocii poate sublinia importanța unui mesaj sau poate indica starea emoțională a vorbitorului.

Un volum ridicat poate sugera entuziasm sau furie, în timp ce un volum scăzut poate indica timiditate sau tristețe. Ritmul discursului poate afecta modul în care un mesaj este recepționat. Un ritm rapid poate sugera nerăbdare sau entuziasm, în timp ce un ritm lent poate indica seriozitate sau poate servi la sublinierea unor puncte importante. Intonația se referă la modul în care variază tonul vocii în timpul discursului. Ea poate transforma o afirmație în întrebare sau poate adăuga o notă de ironie sau sarcasm unei propoziții. Pauzele sunt esențiale pentru a permite receptorului să proceseze informațiile și pot fi folosite pentru a accentua anumite părți ale discursului. Ele pot, de asemenea, să sugereze reflecție, ezitare sau pregătirea pentru a dezvălui ceva important.

Comunicarea paraverbală joacă un rol esențial în modul în care mesajele sunt transmise și recepționate. Prin înțelegerea și utilizarea eficientă a elementelor paraverbale, putem îmbunătăți semnificativ calitatea interacțiunilor noastre, asigurându-ne că mesajele noastre sunt percepute așa cum intenționăm. Într-o lume în care comunicarea eficientă este esențială în toate aspectele vieții, de la relațiile personale la cele profesionale, stăpânirea artei comunicării paraverbale este o abilitate de neprețuit.

Despre furie ca emoție

consilier școlar Iuliana Benghia

De cele mai multe ori într-o zi, experimentăm cu toții momente de furie, de la simple manifestări trecătoare, până la accese incontrolabile de furie.

În cazul copiilor, aceste episoade sunt mult mai frecvente și adesea, greu de gestionat, întrucât nu există nici condiții optime, nici psihoeducație adecvată referitoare la acest subiect.

Furia este o emoție naturală, primară, instinctuală, cu rol primordial de protecție și supraviețuire. Acest lucru înseamnă că ea este legitimă, se manifestă în corp din motive variate, în funcție de copil și de contextul său social și psihodinamic, apare și se manifestă pentru a exprima un mesaj fundamental despre ce se petrece în interiorul copilului, în psihicul lui. Ceea ce nu este în regulă și ar fi de gestionat sunt: *intensitatea manifestării*, *comportamentul propriu zis* (agresivitate, cuvinte grele, stări somatice de rău, etc.), dar și *efectele* unui astfel de comportament, atât pentru copil, cât și pentru celelalte părți implicate (colegi, prieteni, părinți, familie extinsă).

Furia incontrolabilă sau la cote intense se produce frecvent în copilărie datorită mai multor factori, la bază stând mecanismul neurobiologic fragil (sistemul limbic-amigdala) al copilului, structurile neuronale incomplet dezvoltate și care sunt în plin proces de formare (cortexul prefrontal), precum și presiunea adaptării la diverse contexte și situații de viață pe care copilul nu este pregătit și nu știe să le înfrunte singur.

De aceea, când vorbim de modalități eficiente de gestionare a furiei în primii ani de viață, dar și în etapele școlii primare, punem accentul pe mecanismul COREGLĂRII EMOȚIONALE. Acesta presupune ca în preajma copilului să existe un adult (părinte, cadru didactic, alții) suficient de matur emoțional, adaptat, conștient și stăpân pe sine care să-i poată conține starea copilului, cu calm și structură, astfel încât să-i permită copilului să-și exprime furia într-o formă nonviolentă, dar să și rămână prezent cu copilul pentru a-i transmite acestuia sentimentul de siguranță și căi eficiente de autoliniștire (adică ghidaj). Pe lângă acest mecanism (care se învață, se exersează din ipostaza de adult), este la fel de important mecanismul ÎNȚELEGERII NEVOII CARE STĂ ÎN SPATELE FURIEI. Astfel, ar fi ca adultul să facă un efort conștient de explorare și înțelegere (prin discuții, întrebări, reflecție) a ceea ce a declanșat manifestarea frecventă a furiei la copil și care este nevoia neîmplinită care îl împinge să reacționeze într-o formă destructurată.

Și, cum putem educa exprimarea emoțiilor copiilor noștri într-o formă nonviolentă, alte modalități ar fi: plimbările în natură/afară; jocuri dinamice, dansul, mișcarea; metode plastice (desen, pictură, colaje, plastilină); time out-ul; tehnici simple de respirație; muzica de liniștire sau discuțiile cu un adult de încredere.

În cheie finală, poate mai presus de utilizarea unor metode de exprimare și autoliniștire în cazul furiei, ar fi să îi putem însoți pe copii fără critică, respingere și dezaprobare în acest parcurs de psihoeducație și găsire a unor forme sănătoase de autocunoaștere și manifestare de sine în lumea propriilor emoții intense.

Forme de exprimare artistică și strategii pentru stimularea creativității

prof. învă. primar Bianca Papuc

Creativitatea reprezintă o componentă esențială în dezvoltarea armonioasă a copiilor, contribuind la formarea abilităților cognitive, emoționale și sociale.

În clasa pregătitoare, diversitatea modalităților de exprimare artistică, precum desenul, teatrul, dansul și lucrul manual, joacă un rol fundamental în stimularea imaginației și a gândirii critice. Este important ca toate activitățile să cuprindă o parte artistică, care să implice colorarea, desenarea, sau jocul de rol, deoarece le oferă copiilor posibilitatea de a-și exprima punctul de vedere, felul în care gândesc și de a avea propria viziune.

Astfel, pictura și desenul sunt oportunități pentru copii de a-și exprima liber emoțiile, gândurile, de a-și pune la încercare imaginația, de a dezvolta abilități și percepții vizuale. Prin intermediul unui desen, a culorilor utilizate, a ideilor exprimate și a modului de realizare, putem să cunoaștem mai bine copilul, să știm cum se simte, ce emoții și sentimente a transmis prin intermediul lucrării sale, ce părere are despre anumite subiecte, cum le interiorizează, dacă are anumite abilități dezvoltate și dacă își valorifică munca și desenul creat. Bineînțeles, pentru a stimula curiozitatea și creativitatea copilului, putem veni cu diverse tehnici de pictură sau desen, precum tehnica picturii cu burețelul, a picturii prin stropire, pictura pe apa sau desenul după forma mâinii.

Teatrul și jocurile de rol permit copiilor să experimenteze diverse situații și emoții, contribuind la dezvoltarea empatiei și a abilităților de comunicare. Prin interpretarea diferitelor personaje, copiii învață să înțeleagă perspective variate și să își gestioneze propriile emoții, să colaboreze cu ceilalți, să găsească soluții creative la probleme. Scenetele în cadrul orelor sunt o activitate plăcută și foarte distractivă pentru elevi.

Dansul și cântecul ajută la dezvoltarea fizică și emoțională, deoarece sunt o modalitate prin care aceștia își pot exprima sentimentele, își dezvoltă motricitatea, expresivitatea, pronunția și claritatea în vorbire. Copiii își pot crea propriile coregrafii, mișcări, dezvoltă abilități de colaborare și coordonare în echipă. Astfel, orele sunt însoțite de fiecare dată de cântece și dansuri, de jocuri distractive care au în vedere mișcarea, creativitatea și buna dispoziție.

Lucrul manual este o activitate prin care copiii își pun la încercare creativitatea și dexteritatea. Acesta reprezintă modalitatea prin care copilul își poate crea în propria viziune un obiect, o lucrare concretă, reală care să îi ofere satisfacție și încercare în propriile abilități. Copiii pot crea obiecte decorative, pot crea flori, bijuterii, semne de carte sau brățări din ațe împletite sau cusute.

Astfel, creativitatea poate fi exprimată prin diverse activități desfășurate de copii, vine în completarea unei dezvoltări sănătoase, iar rolul nostru este acela de a-i încuraja și de a-i ajuta pe copii să descopere cât mai multe moduri de a-și exprima creativitatea.

Motivarea elevilor pentru școală, cheia succesului academic

prof. învă. primar Mirela Radu

Motivarea elevilor este esențială pentru a-i ajuta să își atingă potențialul maxim în mediul școlar. Fiecare elev are propriile aspirații, visuri și interese, iar profesorii și părinții joacă un rol crucial în stimularea dorinței de a învăța. În acest articol, vom explora câteva strategii eficiente pentru a motiva elevii să se implice activ în procesul educațional.

Crearea unui mediu de învățare pozitiv

Un mediu de învățare încurajator și pozitiv poate face minuni în ceea ce privește motivația elevilor. Profesorii ar trebui să promoveze respectul, încrederea și sprijinul între colegi. O atmosferă în care elevii se simt în siguranță pentru a-și exprima opiniile și a pune întrebări îi va stimula să participe activ la ore.

Stabilirea obiectivelor clare

Elevii trebuie să înțeleagă de ce învață ce învață. Stabilirea unor obiective clare, atât pe termen scurt, cât și pe termen lung, îi poate ajuta să își concentreze eforturile. Prin explicarea relevanței materiilor studiate și cum acestea le pot influența viitorul, elevii devin mai motivați să participe la procesul educațional.

Încurajarea și aprecierea progresului

Aprecierea progresului elevilor, indiferent cât de mic, este crucială. Oferirea de feedback pozitiv și recunoașterea realizărilor îi poate motiva pe elevi să continue să depună efort. Aceasta nu înseamnă doar evidențierea notelor bune, ci și aprecierea efortului depus și a îmbunătățirii abilităților.

Încurajarea creativității și a gândirii critice

Încurajarea elevilor să exploreze idei și să gândească critic poate spori interesul acestora pentru materii. Activitățile care le permit să fie creativi, precum proiectele de grup, temele de cercetare sau prezentările, le pot stimula

Implicarea părinților

Colaborarea între părinți și cadrele didactice este esențială. Părinții ar trebui să fie implicați în procesul educațional, să participe la întâlniri și să discute despre progresul copiilor lor. Comunicarea regulată între școală și familie ajută la menținerea elevilor motivați și la clarificarea așteptărilor.

Introducerea tehnologiei în învățare

Integrarea tehnologiei în procesul educațional poate capta atenția elevilor. Utilizarea aplicațiilor educative, platformelor de învățare online sau a jocurilor interactive poate transforma studiul într-o experiență mai atractivă și mai interactivă. Elevii sunt adesea mai entuziaști să învețe atunci când pot utiliza tehnologia pe care o folosesc deja în viața de zi cu zi.

Rolul profesorilor și părinților ca modele

Într-o lume în continuă schimbare, motivarea elevilor pentru școală devine din ce în ce mai importantă. Un profesor conștient de această realitate trebuie să fie, în esență, un artist al provocării. Aceasta înseamnă nu doar să predea lecții, ci și să îi inspire pe elevi să descopere frumusețea și sensul materiilor studiate, să vadă dincolo de simplele informații și să aprecieze cunoașterea ca pe un instrument vital în viața lor.

Profesorii și părinții sunt modele fundamentale pentru elevi. Nu putem să ne așteptăm ca elevii să învețe și să își dezvolte pasiunea pentru studiu dacă noi, ca adulți, nu le demonstrăm acest lucru prin propriile acțiuni.

Un profesor care continuă să învețe și să studieze, care își împărtășește noile descoperiri cu elevii săi, devine exemplul perfect de „așa da!”. Acesta îi arată tinerilor că învățarea nu se oprește niciodată și că fiecare zi poate aduce noi oportunități de dezvoltare.

De asemenea, un părinte care își dedică timp pentru autoperfecționare și își împărtășește experiențele de învățare cu copilul său va încuraja o atitudine pozitivă față de educație. Această conexiune familială îi va face pe copii să simtă că învățarea este un drum de explorare și descoperire, și nu doar o obligație.

Învățarea ca moment de bucurie

Este esențial să ne păstrăm un ton pozitiv în ceea ce privește învățarea. Educația ar trebui să fie percepută ca o etapă de bucurie, de dezvoltare personală și de creștere. Astfel, profesorii pot orienta evaluările și feedback-ul către ceea ce știu elevii, nu către ceea ce nu știu. Acest lucru îi va ajuta să se simtă apreciați și motivați să învețe.

Momentul în care elevii simt mândria progresului lor, bucuria cunoașterii și satisfacția de a fi reușit un lucru bun pentru propria dezvoltare este esențial. O școală în care copiii își găsesc plăcerea în învățare devine un mediu propice nu doar pentru acumularea de informații, ci și pentru dezvoltarea unei culturi a fericirii și împlinirii.

În concluzie, motivarea elevilor pentru școală nu este doar o chestiune de strategie educațională, ci un adevărat proces de creare a unei culturi a învățării. Rolul profesorilor și părinților ca modele, provocarea constantă a elevilor de a explora și descoperi și promovarea unei viziuni pozitive asupra învățării sunt cheia succesului. O școală în care elevii sunt motivați să învețe este o școală în care fericirea, curiozitatea și dezvoltarea se îmbină armonios, formând tineri pregătiți să înfrunte viitorul cu încredere.

Stimularea și valorificarea potențialului creativ al elevilor

prof. înv. primar Adriana Prodan

În contextul educației contemporane, creativitatea este recunoscută ca o competență esențială pentru dezvoltarea personală, profesională și socială a elevilor. Stimularea și valorificarea acestui potențial implică un set de practici pedagogice menite să creeze un mediu educațional stimulat, favorabil inovării și explorării. Creativitatea este definită de Guilford (1950) drept capacitatea de a produce idei sau soluții noi și valoroase. În educație, aceasta presupune: fluența (generarea unui număr mare de idei), originalitatea (unicitatea ideilor), flexibilitatea (capacitatea de a aborda o problemă din perspective multiple), elaborarea (dezvoltarea și îmbunătățirea ideilor).

Stimularea presupune activarea resurselor creative latente ale elevilor prin tehnici, metode și medii de învățare adecvate. Stimularea potențialului creativ al elevilor este esențială pentru dezvoltarea lor personală și academică. Printre strategiile didactice eficiente putem enumera:

1. Metodele interactive și colaborative:

- Brainstorming-ul: Încurajează elevii să propună idei fără teama de a greși. Acest lucru stimulează gândirea divergentă.
- Învățarea prin proiecte: Oferă elevilor posibilitatea să lucreze în echipe pentru a crea un produs sau pentru a rezolva o problemă.
- Dezbaterile și jocurile de rol: Ajută la explorarea mai multor perspective și la dezvoltarea creativității în exprimare.

2. Activități practice și experimentale:

- Crearea de povești: Încurajează elevii să scrie povești imaginative pe o temă dată.
- Experimente creative: În științe, oferă-le ocazia să descopere noi soluții sau să creeze noi aplicații ale teoriei.
- Ateliere artistice: Desene, pictură, muzică sau teatru pentru exprimarea creativă.

3. Probleme deschise și provocări:

4. Integrarea tehnologiei:

- Aplicații și software creative: Folosește programe de design grafic, de editare video sau de compoziție muzicală.
- Gamificare: Transformă procesul de învățare într-un joc cu scopuri creative.

5. Medii de învățare flexibile:

- Creează un mediu de învățare relaxat, care încurajează explorarea liberă și reducerea fricii de eșec.
- Folosește spații de învățare neconvenționale, cum ar fi în aer liber sau în ateliere tematice.

6. Feedback constructiv – se oferă feedback care să recunoască și să încurajeze ideile originale, evitând însă critica dură și orientând elevii spre îmbunătățire.

7. Integrarea interdisciplinară – presupune realizarea unor proiecte care combină mai multe discipline, cum ar fi arta și știința, literatura și tehnologia.

8. Exemple inspiraționale - prezentarea unor exemple de inovatori, artiști sau oameni de știință care au reușit datorită creativității lor.

Simularea și valorificarea potențialului creativ al elevilor reprezintă nu doar un obiectiv al educației moderne, ci și o necesitate într-o lume marcată de complexitate și inovație.

Profesorii au rolul de facilitatori ai acestui proces, adaptând metodele și strategiile la nevoile și interesele elevilor. O abordare integrativă și reflexivă poate transforma creativitatea dintr-un potențial latent într-o resursă activă, cu impact pe termen lung asupra dezvoltării individuale și sociale.

Mediul educațional joacă un rol esențial în favorizarea și stimularea creativității elevilor. Acesta trebuie să ofere contextul, resursele și atmosfera potrivită pentru ca elevii să-și dezvolte gândirea creativă și să-și exprime liber ideile. Un mediu care promovează respectul, siguranța emoțională și acceptarea diversității ajută elevii să se simtă confortabil să-și exprime ideile fără teama de a greși. Elevii trebuie să simtă că ideile lor sunt valoroase și că au libertatea să exploreze noi perspective. Mediul educațional trebuie să permită elevilor să experimenteze, să exploreze și să greșască fără teamă de consecințe negative.

Profesorul joacă un rol crucial, fiind un facilitator al creativității. Acesta trebuie să încurajeze curiozitatea, să pună întrebări stimulative și să susțină elevii în găsirea propriilor soluții. Mediul educațional ar trebui să celebreze ideile originale și să încurajeze elevii să gândească "în afara cutiei". Educația creativă are un impact profund și pozitiv asupra elevilor, influențând dezvoltarea lor cognitivă, emoțională și socială. Aceasta nu doar că stimulează imaginația, ci și contribuie la formarea unor competențe esențiale pentru viață. Educația creativă ajută elevii să gândească flexibil, să analizeze situații complexe și să găsească soluții inovatoare. Ei învață să își pună întrebări și să exploreze multiple perspective. Profesorul trebuie să adapteze stilul de predare la nevoile, ritmul și interesele fiecărui elev, susținând astfel potențialul creativ individual. Feedback-ul trebuie să fie orientat către încurajarea progresului și dezvoltarea ideilor, nu doar către evaluarea performanțelor. Recunoașterea și celebrarea reușitelor creative motivează elevii să continue să-și dezvolte potențialul. Prin rolul său activ, profesorul poate transforma creativitatea dintr-un talent latent într-o abilitate practică, esențială pentru dezvoltarea personală și profesională a elevilor.

Prin educația creativă, elevii descoperă și valorifică talentele proprii, ceea ce le sporește încrederea în abilitățile lor. Oferirea de spațiu pentru exprimare liberă îi ajută să se simtă validați și apreciați. Învățarea se transformă într-un proces captivant și interactiv, iar elevii devin mai motivați să exploreze și să descopere noi cunoștințe. Pe de altă parte, prin activități creative în grup, elevii învață să respecte ideile celorlalți și să lucreze împreună pentru un scop comun. Experiențele creative promovează înțelegerea emoțiilor și a perspectivelor diverse. Elevii care beneficiază de educație creativă învață să se adapteze mai ușor la schimbare și să găsească soluții inovatoare în situații noi. Abordarea creativă încurajează explorarea ideilor neconvenționale și acceptarea diversității de opinii, contribuind la o gândire deschisă.

Educația creativă este un pilon fundamental al dezvoltării umane, deoarece combină elemente esențiale ale învățării cu acele abilități care pregătesc elevii pentru un viitor imprevizibil și în continuă evoluție. Educația creativă este mai mult decât o metodă de predare; este o filozofie care pune accent pe potențialul uman, pregătindu-i pe elevi nu doar pentru prezent, ci și pentru viitor. Ea construiește o fundație solidă pentru dezvoltarea unor indivizi

Tehnica Pomodoro- o metodă de gestionare a timpului

prof. înv. primar Georgiana Bălan

Tehnica Pomodoro, o metodă de gestionare a timpului dezvoltată de Francesco Cirillo, poate fi adaptată cu succes în cadrul clasei pregătitoare pentru a sprijini concentrarea și implicarea elevilor în activități educaționale. Această metodă se bazează pe principiul organizării timpului în intervale de lucru urmate de pauze scurte, având la bază ideea că astfel se poate menține un nivel ridicat de atenție și energie pe parcursul procesului de învățare. Adaptarea acestei tehnici la particularitățile de vârstă ale elevilor din clasa pregătitoare poate contribui la dezvoltarea abilităților de concentrare și organizare a activităților de învățare. Implementarea tehnicii Pomodoro la această grupă de vârstă trebuie să fie flexibilă, respectând capacitatea limitată de concentrare a copiilor. Durata intervalelor de lucru poate fi redusă la cinci-zece minute, astfel încât să corespundă ritmului natural de atenție al elevilor. Pauzele dintre sesiuni trebuie să fie utilizate pentru activități relaxante, cum ar fi mișcarea liberă sau exerciții de respirație, menite să prevină oboseala cognitivă și să ofere o tranziție plăcută între sarcinile de lucru.

Un aspect esențial în aplicarea acestei metode este crearea unui mediu care să sprijine autoreglarea și dezvoltarea autonomiei în învățare. Profesorul are rolul de a ghida elevii în stabilirea obiectivelor pentru fiecare interval de lucru, oferindu-le în același timp libertatea de a explora sarcinile într-un mod adaptat propriului ritm. Prin utilizarea unui cronometru vizual sau a unor semnale auditive prietenoase, copiii pot învăța să recunoască structura timpului și să dobândească obiceiuri de gestionare eficientă a acestuia.

Eficiența tehnicii Pomodoro la clasa pregătitoare este strâns legată de implicarea activă a cadrelor didactice și de capacitatea acestora de a adapta metoda în funcție de nevoile individuale ale elevilor. Utilizarea materialelor vizuale, a activităților ludice și a unor strategii de motivare bazate pe recompense simbolice poate crește gradul de angajare al copiilor și poate transforma procesul de învățare într-o experiență mai plăcută și mai eficientă. Prin aplicarea acestei metode, elevii din clasa pregătitoare pot dezvolta treptat un simț al disciplinei și al responsabilității față de activitățile educaționale. De asemenea, tehnica Pomodoro poate contribui la reducerea stresului și a sentimentului de suprasolicitare prin organizarea clară a timpului de lucru și prin alternarea acestuia cu momente

Integrarea tehnicii Pomodoro în cadrul activităților de la clasa pregătitoare poate reprezenta o strategie eficientă pentru creșterea capacității de concentrare a elevilor și pentru dezvoltarea unor rutine de lucru benefice. Adaptarea metodei la particularitățile de vârstă și menținerea unui echilibru între efort și relaxare sunt aspecte fundamentale pentru succesul acesteia. Printr-o implementare adecvată, Pomodoro poate deveni un instrument valoros în optimizarea procesului de învățare la această etapă incipientă a educației formale.

Bibliografie:

Cucoș, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006

Neacșu, I., Metode și tehnici de învățare eficientă, Editura Iași, 2015

ÎNVĂȚĂMÎNT GIMNAZIAL

Alegerea instrumentală potrivită pentru fiecare copil

prof. Anamaria Răducanu

Muzica este un limbaj universal care ne oferă posibilitatea de a ne exprima, de a ne dezvolta creativitatea și de a ne conecta emoțional cu lumea din jurul nostru. Alegerea unui instrument muzical potrivit pentru un copil poate avea un impact semnificativ asupra dezvoltării sale personale. Fiecare instrument are particularități unice, iar copilul trebuie să-l simtă ca pe o extensie a personalității sale.

Înainte de a face o alegere, este important să luăm în considerare mai mulți factori: temperamentul copilului, abilitățile motorii, preferințele muzicale și nivelul de implicare pe care este dispus să-l investească în studiul propriu-zis al unui instrument.

Pianul este adesea considerat cel mai bun instrument pentru începători, pe lângă faptul că oferă o bază solidă în teoria muzicală, are și un aport în a dezvolta coordonarea mâinilor. Este potrivit pentru copiii meticuloși, care au răbdare și o bună coordonare motorie. În plus, oferă un spectru larg de expresivitate și poate fi folosit atât solo, cât și în acompaniamente.

Vioara este un instrument ideal pentru copiii care au o sensibilitate artistică ridicată și o bună capacitate de concentrare. Învăță să aibă răbdare și să exerseze constant, deoarece este un instrument destul de dificil la început.

Chitara este una dintre cele mai populare alegeri datorită versatilității sale. Potrivită pentru copiii mai independenți, care doresc să se acompanieze singuri în timp ce cântă sau care sunt atrași de muzica modernă. Se poate opta pentru chitara clasică, acustică sau electrică, în funcție de stilul muzical preferat.

Instrumentele de suflat sunt potrivite pentru copiii energici, care au un bun control al respirației și sunt dispuși să-și dezvolte această abilitate. *Flautul* este un instrument elegant, cu un sunet cristalin, potrivit pentru copiii cu un simț artistic dezvoltat. *Clarinetul* este mai versatil și are un ton cald, potrivit pentru muzică clasică, jazz și muzică tradițională.

Copiii plini de energie, care simt ritmul natural și sunt mereu activi, pot fi atrași de *instrumentele de percuție*. *Toba* îi ajută să-și dezvolte coordonarea și să învețe să țină un tempo constant. *Xilofonul*, pe de altă parte, combină ritmul cu melodia și poate fi o variantă mai blândă pentru cei care doresc să încerce percuția într-o manieră mai armonioasă.

În concluzie, alegerea unui instrument muzical trebuie să fie un proces care implică atât copilul, cât și adulții – părinții și profesorii. Cel mai important este ca instrumentul să fie pe placul copilului și să îi stârnească dorința de a învăța.

Throwing a ball in the classroom

prof. Alina Damian

Sometimes the simple things really are very effective. I always have a ball in my bag of classroom tricks. I do the following activities with Primary learners, teens, University students and adult learners.

Get students standing in a circle.

Start the game by nominating a lexical set e.g. with YLs it can be animals or colours, teens jobs or adjectives to describe people.

I throw the ball to the first student, who says an animal, they then throw the ball to any other student (anyone, not necessarily the one standing next to them), who has to say a different animal, they must be no repetition (this encourages students to listen to each other and try to remember what was said = focus/concentration). At higher levels the game can be alphabetical, making it more challenging. The first student says ANT, the second BEAR etc.

Why?

- Standing up helps students wake up and stretch and breathe
- The focus is on the ball and reduces stress (if the ball drops, it's merely funny)
- The next person is randomly chosen, which encourages everyone to pay attention
- Students look at each other and engage
- For younger students, motor skills are also being practised
- Makes a great warmer reviewing last lesson's language
- Breaks up a long lesson
- At the end of a lesson, students can share what they learnt/enjoyed in the lesson
- Also, this can be used in the first lesson of a school cycle to learn names e.g. Hello my name is Sam and I like playing

NB – I always allow students to help each other – it's not a test, but language practice and students' confidence needs to be built up not destroyed

What else?

Primary:

Teacher can ask a question e.g. What did you have for breakfast? First student to catch the ball answers, then asks the person they throw the ball to.

Further Q&A practice e.g. What's your favourite....?

After drilling the question / answer, T can shout a key word e.g. colour / fruit / sport as students throw the ball and they have to change the question

Words can be added e.g. first person says My cat is black. Next one has to say My cat is black and fast. They keep adding adjectives as long as they can keep going.

Higher levels:

T can ask questions like:

What did you do yesterday evening? What TV programmes did you watch at the weekend? What do you want to do in the summer holidays?

These can practise previously taught language or lead-in to that day's lesson.

Before writing

e.g. an essay on the advantages and disadvantages of technology

Start with advantages, each catcher explains an advantage, until they run out of ideas, they do disadvantages (another way of brainstorming)

I hope that gives you some ideas to start. Now, go find that ball...

Cinci pași pentru a întâmpina cu brio examenele naționale

prof. Alina Dan

Examenul național reprezintă un moment crucial în viața oricărui elev, iar atitudinea adoptată înainte de acest moment este esențială pentru succes. Mulți dintre noi simt o presiune imensă în fața acestui examen, însă adoptarea unei atitudini corecte poate face diferența între un rezultat bun și unul mai puțin mulțumitor. Iată cinci pași esențiali care te pot ajuta să abordezi examenul național cu încredere și calm.

1. Încrederea în propriile forțe

Primul pas esențial este să ai încredere în tine și în ceea ce ai învățat până acum. Este normal să ai emoții înaintea unui examen important, dar nu uita că munca depusă pe parcursul anilor de școală te-a pregătit pentru acest moment. Fă o autoevaluare realistă: ce cunoștințe ai dobândit, unde te simți mai sigur și unde ai mai mult de lucrat. Așadar, încearcă să nu te lași copleșit de panică și să îți amintești că succesul depinde de încrederea în abilitățile tale.

2. Planificarea timpului

Un alt pas important este să îți organizezi timpul într-un mod eficient. Cu câteva zile sau săptămâni înainte de examen, fă-ți un plan de studiu clar, care să îți permită să acoperi toate materiile importante. Nu lăsa totul pe ultima sută de metri, deoarece stresul acumulat într-o perioadă scurtă de timp poate dăuna performanței tale. Încearcă să îți stabilești obiective clare pentru fiecare sesiune de studiu și să îți distribui timpul pentru repetiții și relaxare. Împărțirea timpului în mod echilibrat te va ajuta să rămâi concentrat și să reduci anxietatea.

3. Găsește echilibrul între muncă și odihnă

Desigur, studierea este esențială, dar la fel de important este și să îți acorzi momente de relaxare. Un corp și o minte oboseite nu pot da cele mai bune rezultate. Asigură-te că ai pauze regulate și că dormi suficient în fiecare noapte. Este recomandat să te culci mai devreme în perioada examenului, pentru a fi odihnit și concentrat. De asemenea, activitățile fizice sau hobby-urile care te relaxează sunt foarte utile pentru a-ți mentine un echilibru mental și fizic.

4. Gestionarea emoțiilor și a stresului

Atunci când ne aflăm în fața unui examen important, este natural să simțim stres sau anxietate. Este important să înveți cum să îți gestionezi aceste emoții pentru a nu te lăsa copleșit de ele. Respiră adânc, fă exerciții de relaxare și nu te învinovăți dacă ai emoții. În loc să te concentrezi pe teama de eșec, schimbă-ți perspectiva și privește examenul ca pe o oportunitate de a-ți demonstra cunoștințele și de a învăța ceva nou. Încearcă să te concentrezi pe proces, nu doar pe rezultat.

5. Menține o atitudine pozitivă în ziua examenului

Ziua examenului poate fi plină de incertitudine și presiune. Încearcă să îți menții calmul și să adopți o atitudine pozitivă. În loc să te concentrezi pe ce ar putea merge greșit, gândește-te la toate momentele în care ai reușit să depășești provocările. Fii pregătit să abordezi fiecare întrebare cu încredere și să îți folosești cunoștințele în mod eficient. Începe examenul cu o stare de spirit pozitivă, pentru a-ți maximiza performanțele.

Așadar, atitudinea înaintea examenelor naționale joacă un rol esențial în succesul tău. Încearcă să fii calm, organizat și încrezător în propriile abilități. Fă un plan, gestionează-ți emoțiile și nu uita să îți acorzi timp pentru relaxare. A adopta o atitudine pozitivă în fața examenului va fi cheia pentru a trece cu bine prin acest proces important din viața ta. Succes!

Rolul profesorului de educație fizică în viața școlară a elevilor

prof. Bianca-Maria Becze

Profesorul de educație fizică joacă un rol crucial în viața școlară a elevilor, având un impact direct asupra dezvoltării lor fizice, emoționale, sociale și academice. Prin activitățile desfășurate, acesta nu doar instruește elevii în ceea ce privește sportul și mișcarea, ci contribuie la formarea unor obiceiuri sănătoase și la dezvoltarea personalității acestora.

1. Dezvoltarea fizică și promovarea sănătății- Una dintre cele mai importante responsabilități ale profesorului de educație fizică este de a contribui la menținerea sănătății elevilor prin mișcare și sport. Aceasta include:

Îmbunătățirea condiției fizice. Exercițiile fizice regulate dezvoltă rezistența, forța musculară, viteza și flexibilitatea. Activitățile sportive stimulează coordonarea și echilibrul, îmbunătățind performanțele motrice. Prin sport, elevii capătă o postură corectă, prevenind problemele coloanei vertebrale, cum ar fi scolioza sau cifoză.

Combaterea sedentarismului, obezității și promovarea igienei și a unui stil de viață sănătos. Profesorul de educație fizică are un rol esențial în prevenirea problemelor cauzate de lipsa mișcării, cum ar fi obezitatea infantilă. Încurajează un stil de viață activ și educă elevii despre beneficiile mișcării regulate asupra sănătății cardiovasculare și metabolismului.

Impactul asupra performanțelor școlare- Contrar ideii că sportul poate distra elevii de la învățare, studiile arată că activitatea fizică îmbunătățește funcțiile cognitive și contribuie la performanțe academice mai bune.

Creșterea concentrării și a memoriei. Mișcarea stimulează circulația sângelui și oxigenarea creierului, favorizând astfel învățarea și retenția informațiilor. Activitățile sportive ajută elevii să își îmbunătățească capacitatea de concentrare și atenția la orele teoretice.

Reducerea stresului și anxietății. Exercițiile fizice eliberează endorfine, hormonii fericirii, care reduc stresul și îmbunătățesc starea de spirit a elevilor. Sportul contribuie la o mai bună gestionare a emoțiilor și la reducerea anxietății în fața examenelor sau a altor provocări școlare.

Dezvoltarea autodisciplinii și a responsabilității. Elevii învață să își organizeze timpul eficient între sport și studiu. Exercițiile fizice regulate contribuie la dezvoltarea autodisciplinii, esențială în succesul academic și profesional.

3. Dezvoltarea socială și emoțională a elevilor- Profesorul le insuflă elevilor valori esențiale, precum respectul față de adversari, acceptarea înfrângerii și modestia în victorie. Educația fizică ajută la prevenirea comportamentelor agresive, învățându-i pe elevi să își exprime emoțiile într-un mod controlat și pozitiv. Prin sport, elevii descoperă și își depășesc limitele, ceea ce le oferă o mai mare încredere în propriile abilități.

4. Integrarea și incluziunea în școală- Profesorul de educație fizică joacă un rol esențial în crearea unui mediu incluziv pentru toți elevii, indiferent de abilitățile lor.

Concluzie

Profesorul de educație fizică nu este doar un instructor de sport, ci un mentor și un model pentru elevi. El contribuie la sănătatea, dezvoltarea fizică, socială și emoțională a elevilor, ajutându-i să adopte un stil de viață activ și echilibrat. Prin activitățile desfășurate, îi pregătește pentru provocările vieții și îi învață lecții valoroase despre muncă în echipă, perseverență și respect.

Sharp Minds: The Power of Intellectual Growth

prof. Ioana Stafidov

In every corner of our school, there's an exciting trend unfolding: students are harnessing the power of their sharp minds to overcome challenges, break boundaries, and excel in both academic and creative pursuits. But what does it mean to have a "sharp mind"? It's not just about quick thinking or intelligence—it's about curiosity, adaptability, and the constant drive to learn and grow.

The Art of Critical Thinking

A sharp mind is built through the art of critical thinking. It involves questioning the world around us, considering multiple perspectives, and seeking deeper understanding rather than accepting things at face value. Whether it's solving a complex math problem, analyzing a piece of literature, or crafting a scientific experiment, students with sharp minds approach problems with creativity and logic. This kind of thinking leads to innovative solutions and deeper insights.

The Role of Curiosity

Curiosity is the spark that ignites a sharp mind. It's the desire to explore new ideas, try new things, and ask "what if?" It's seen in students who dive into new subjects with enthusiasm, or those who challenge themselves by tackling difficult concepts that might seem daunting at first. Curiosity fosters a sense of wonder, which in turn fuels motivation to continue learning.

Sharpening the Mind Through Challenges

The pursuit of excellence requires stepping outside of one's comfort zone. For many students, participating in academic competitions, joining clubs, or engaging in debates can push them to sharpen their minds even further. Each challenge faced is an opportunity to expand knowledge, hone problem-solving skills, and grow as a thinker. It is through these experiences that we learn not only about subjects but about our own potential.

Students Leading the Way

Across our school, there are countless examples of students who demonstrate what it means to have a sharp mind. Whether it's acing exams, leading a team in a robotics competition, or composing an original piece of music, these students show us how far curiosity, critical thinking, and determination can take us.

We can't forget the power of collaboration either. Sharp minds are not isolated; they thrive in environments where ideas can be exchanged, challenged, and refined. By working together, we can elevate our thinking and open new doors for creativity and growth.

So, in a world full of ever-evolving challenges, the importance of having a sharp mind cannot be overstated. It's about constantly learning, growing, and adapting. It's about embracing curiosity, questioning assumptions, and pushing boundaries. Therefore, let's continue to sharpen our minds, inspire each other, and strive for excellence—both inside and outside the classroom.

Școala incluzivă, o provocare?

prof. Laura Sîrbu

Ce este o școală incluzivă? Mulți ar spune că este o școală în care toți sunt acceptați și priviți cu deschidere. Este acea școală care răspunde tuturor nevoilor copiilor, care se adaptează în funcție de acestea, cea care face trecerea de la integrare la incluziune. Procesul nu este unul facil, la baza sa stând obiectivul de a crea un mediu eficient de învățare.

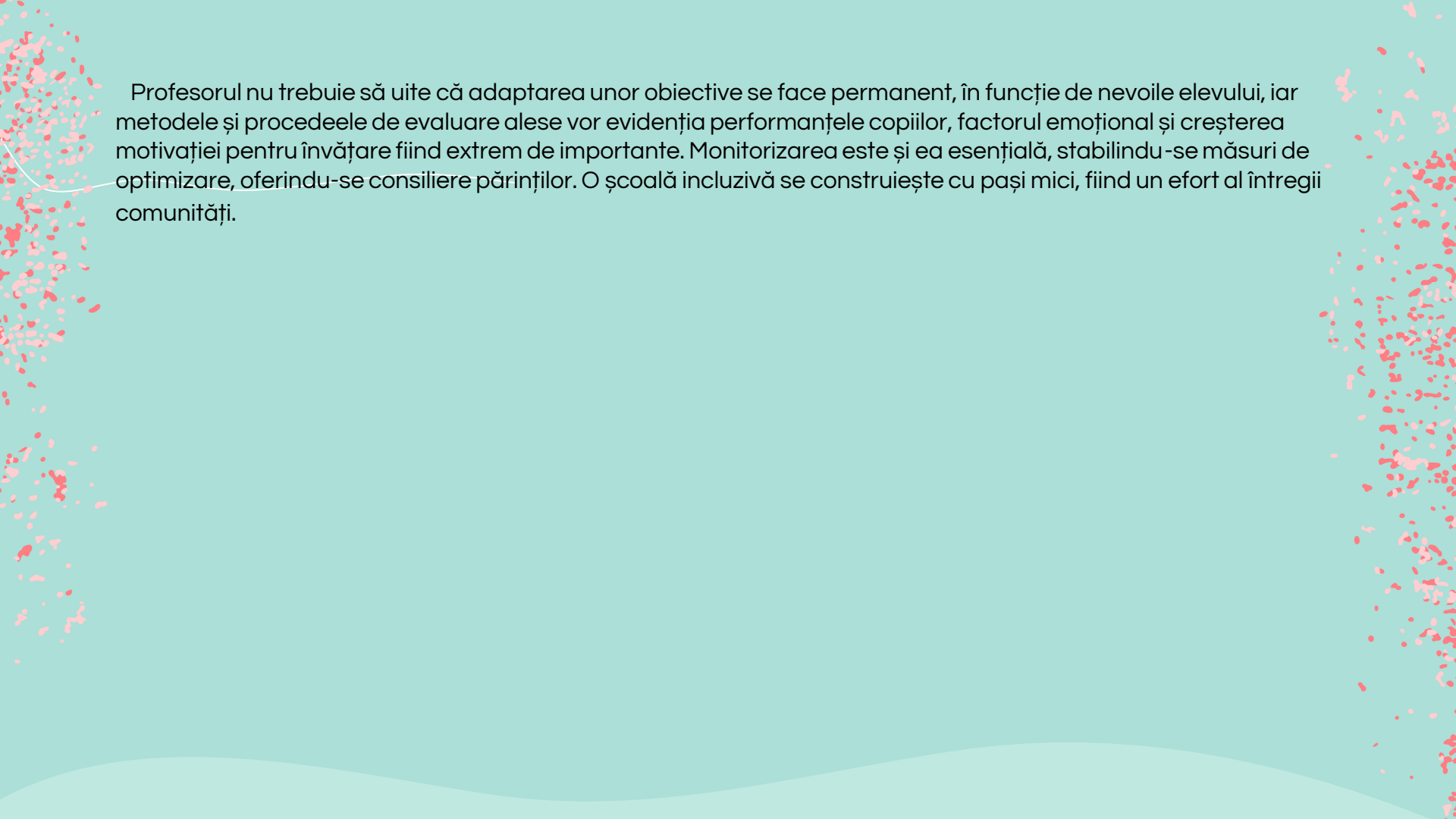
O școală incluzivă permite fiecărui elev să participe pe deplin la mediul de învățare care este conceput pentru toți elevii și care este împărțit cu semenii din cadrul educațional ales, oferă un climat pozitiv, oferind sentimentul de apartenență și asigură progresul elevilor în ceea ce privește obiective personale, sociale, emoționale și academice adecvate. Nu în ultimul rând, școala incluzivă răspunde la nevoile individuale de învățare, oferind niveluri suficiente de sprijin și aplicând practici și principii didactice centrate pe elev. Elementele de bază se referă la curriculum incluziv, utilizarea specialiștilor și parteneriatul cu familia.

Sala de clasă incluzivă este cea în care învață, deopotrivă, elevi cu și fără cerințe speciale. Ei învață împreună, iar așezarea mobilierului constituie un prim pas. În funcție de activități, mobilierul se va așeza astfel încât să nu conducă spre segregare, ci să faciliteze integrarea, desfășurarea activităților în grupuri. Așadar, pupitrele trebuie mutate spre a favoriza colaborarea și cooperarea, deopotrivă cu lucrul individual. Utilizarea tehnologiei aduce numeroase beneficii. În cazul elevilor cu CES se dovedește a fi utilă deoarece poate oferi soluții pentru individualizarea sarcinilor, accesibilizarea curriculumului. Cadrele didactice care practică un management al comportamentului pozitiv susțin un mediu de învățare incluziv și optim. Într-un astfel de sistem, profesorul va scoate în evidență punctele forte, pozitive, ale comportamentului elevilor, asigurându-se că le formează rutine sănătoase. Pe lângă acestea, profesorul clasei incluzive este preocupat de curriculum, de managementul conținutului programei școlare.

Astfel, el va fi atent asupra selectării materialelor necesare, strategiei adecvate potențialului copilului, coordonării elevilor, stilurilor de învățare, gestionării de resurse, evaluării și acordării de feedback. Adaptările psihopedagogice și curriculare sunt vitale, în special în cazul elevilor cu CES. Posibile strategii pentru aceștia sunt următoarele: simplificarea sarcinilor, oferirea de ajutor suplimentar, prelungirea timpului de lucru, asigurarea unui cadru flexibil. Printre strategiile de adaptare curriculară se află și măsurile compensatorii, care se referă la utilizarea unor materiale adaptate, tehnologii, măsuri de sprijin privind egalizarea de șanse.

Măsurile compensatorii se referă la următoarele facilități: computer/tabletă cu software – sintetizator vocal, care transformă tema de citire într-o temă de ascultare; aparat de înregistrare care permite elevului să își completeze notițele în timpul lecției (reportofon, tabletă,etc.); hărți mentale, scheme conceptuale ale unității de studiu; manuale și cărți în format digital (audio-book); dicționare, vocabulare digitale; tabele cu: lunile anului, anotimpurile, zilele săptămânii, formule, definiții etc;texte cu imagini, sinteze, scheme; prezența cadrului didactic care să citească itemii textului din manual, sarcinile de rezolvat; realizarea unor texte suficient de corecte fără un efort suplimentar de recitare și de corectare a greșelilor; fotocopii adecvate ale unității de studiu; calculator; tabel cu formule matematice, scheme conceptuale etc.

Măsurile de dispensare sunt cele care permit elevului să nu realizeze anumite sarcini de lucru, care îngreunează procesul de învățare prin gradul lor de dificultate, precum: dispensarea cititului cu voce tare în fața clasei;dispensarea citirii autonome a unor texte a căror lungime și complexitate nu sunt compatibile cu nivelul de abilitate al copilului;cantitatea excesivă de teme pentru acasă; memorarea poeziilor, formulelor, tabelelor, definițiilor; dispensarea studierii limbilor străine în formă scrisă sau citită; efectuarea mai multor teste/ evaluări la puțină vreme unele de altele; dispensarea scrierii rapide după dictare; dispensarea de notițe scrise;dispensarea copierii după tablă, recopierea textelor; dispensarea respectării timpului pentru realizarea sarcinilor în scris; dispensarea temelor scrise pentru acasă pentru cazurile severe de disgrafie; dispensarea memorării tablei înmulțirii; altele, la decizia cadrului didactic.

Profesorul nu trebuie să uite că adaptarea unor obiective se face permanent, în funcție de nevoile elevului, iar metodele și procedeele de evaluare alese vor evidenția performanțele copiilor, factorul emoțional și creșterea motivației pentru învățare fiind extrem de importante. Monitorizarea este și ea esențială, stabilindu-se măsuri de optimizare, oferindu-se consiliere părinților. O școală incluzivă se construiește cu pași mici, fiind un efort al întregii comunități.

Starea de bine la orele de limba și literatura română: între educație și învățare cu sens

prof. Elena Ioan

Într-o perioadă în care educația se află într-o continuă schimbare, învățământul nu mai este doar un transfer de cunoștințe, ci și o cale de a sprijini dezvoltarea personală și emoțională a elevilor. La orele de limba și literatura română, aceste două aspecte se îmbină într-un mod aparte. Literatura nu doar că le oferă elevilor cunoștințe și abilități, dar le poate oferi și o stare de bine, un refugiu pentru gânduri și emoții, o modalitate de a înțelege lumea și de a se cunoaște pe sine.

La început, este esențial să subliniem că starea de bine nu se limitează doar la un mediu relaxat sau fără stres, ci implică și sentimentul de satisfacție personală, încredere în propriile abilități și plăcere în a învăța. Un elev care se simte bine la școală va învăța mai eficient și va înțelege mai profund conceptele predate. Literatura română, cu varietatea sa de opere și autori, le oferă elevilor ocazia de a explora universuri diferite, de a empatiza cu personaje și de a-și exprima gândurile și sentimentele în mod liber.

Fiecare elev este diferit și are un ritm propriu de învățare. Prin oferirea unui mediu în care elevii să se simtă acceptați și înțeleși, se creează un climat de încredere și deschidere. Discuțiile în grup despre texte literare, unde toți elevii sunt invitați să își exprime opiniile fără teama de a greși, contribuie mult la starea lor de bine.

În loc ca elevii să fie pasivi în timpul orelor, putem să le oferim oportunități de a se exprima liber prin dezbateri, jocuri de rol sau activități creative. De exemplu, punerea în scenă a unui fragment dintr-o piesă de teatru sau redactarea unor scrisori către personaje literare poate stimula imaginația și poate aduce un plus de bucurie în procesul de învățare.

Dacă elevii înțeleg legătura dintre lecțiile de literatură și experiențele lor personale, vor percepe mai ușor valoarea acestei discipline. În loc să fie privite ca lecții abstracte, operele literare pot deveni un prilej de reflecție asupra propriei identități și a relațiilor interumane. Discuțiile despre valori, sentimente și experiențe comune îi ajută pe elevi să se conecteze mai profund cu textul și între ei.

Așadar, orele de limba și literatura română nu sunt doar despre memorarea unor reguli gramaticale sau despre recitirea unor texte, ci despre a învăța să înțelegi lumea și pe tine însuși. Crearea unei atmosfere de învățare pozitivă, unde elevii se simt acceptați, încurajați și motivați să exploreze literatura română, este cheia pentru ca aceștia să trăiască o stare de bine în școală. Este datoria noastră ca profesori să cultivăm aceste momente și să încurajăm învățarea prin pasiune, nu doar prin obligație.

Bibliografie

Golu, M. (2015). *Psihologia educației*. Editura Polirom.

Dumitru, I. (2008). *Metodologia predării limbii și literaturii române*. Editura Universitară.

Ionescu, G. (2010). *Literatura română și dezvoltarea personală a elevului*. Editura Didactică și Pedagogică.

Evaluarea limbii și literaturii române la gimnaziu

prof. Vali Rebenciuc

Evaluarea limbii și literaturii române la gimnaziu este un proces esențial care are rolul de a verifica și de a măsura progresul elevilor în înțelegerea, folosirea și aplicarea corectă a limbii române. Acest tip de evaluare are scopul de a sprijini dezvoltarea competențelor lingvistice și literare, fundamentale pentru educația fiecărui elev.

1. Obiectivele evaluării

Evaluarea limbii române la gimnaziu urmărește dezvoltarea unor competențe specifice, printre care:

Competențe de înțelegere a textului – elevii trebuie să poată citi, înțelege și interpreta diverse tipuri de texte.

Competențe de producere a unui text – elevii trebuie să fie capabili să redacteze texte coerente și corecte din punct de vedere gramatical.

Competențe de comunicare orală – elevii trebuie să demonstreze abilități de exprimare corectă și clară, atât în discuții, cât și în prezentări.

Competențe de analiză literară – elevii trebuie să poată analiza și interpreta opere literare, identificând elemente de vocabular, sintaxă și structuri literare.

2. Tipuri de evaluare

Evaluarea limbii și literaturii române în cadrul învățământului gimnazial se poate face prin diverse forme, inclusiv:

Teste scrise: Acestea sunt adesea structurate pe diferite tipuri de sarcini, de la completarea propozițiilor și identificarea greșelilor, la redactarea sau analiza unui text literar.

Evaluări orale: Elevii sunt evaluați în cadrul unor activități de vorbire, care pot include discuții/expuneri pe teme literare sau interculturale.

Proiecte și teme: Elevii pot fi evaluați și prin prezentarea unor proiecte, care pot include atât discuții / analize pe teme literare, cât și lucrări creative, cum ar fi scrierea de povestiri.

3. Criterii de Evaluare

Evaluarea se face pe baza unor criterii clare, care includ:

Corectitudinea gramaticală: Elevii sunt evaluați în funcție de corectitudinea utilizării limbii române, incluzând ortografia, punctuația, sintaxa și concordanța verbală.

Coerența și coeziunea textului: Atunci când redactează un text, elevii trebuie să demonstreze o organizare logică a ideilor, folosind conective și o structură adecvată.

Creativitatea și originalitatea: În cadrul unor lucrări de tip compunere sau eseu, se apreciază capacitatea elevilor de a-și exprima ideile într-un mod creativ și original.

Abilități de analiză: În cazul lucrărilor care implică analiza unui text literar, elevii sunt evaluați în funcție de capacitatea lor de a identifica teme, motive, personaje și tehnici literare.

Concluzie

Evaluarea limbii și literaturii române la gimnaziu reprezintă o etapă importantă în formarea unui elev și în dezvoltarea competențelor sale lingvistice. Este esențial ca acest proces să fie echilibrat și să permită elevilor să își demonstreze abilitățile de comunicare, analiză și creativitate. Astfel, evaluarea nu doar că măsoară cunoștințele, ci contribuie la formarea unor vorbitori capabili să înțeleagă și să aprecieze cultura și literatura română.